

გაზეთი გაზეთის 1999 წლიდან

ქართველობის გადარჩენა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

როლანდი

E-mail: r.jalagania@mail.ru

E-mail: roland.jalagania@mail.ru

№362 (421) 10-17 მაისი 2016 წელი სახალხო მოძრაობა „სამეგრელო“ ორბანო 30 თეთრი

სირსხვილი ის კი არ არის, რომ მებრულად ლაპარაკობან, არამედ ისაა, რომ დანარჩენმა ქართველებმა არ ვიხით მებრული ვნა – ააქი შენიძა

**9 მაისი
გერმანულ
ფაშიზმზე
ისტორიული
გამარჯვების
დღეა!**

გვ.2

**ეღვი იზორია:
სიტყვები დავით
შავიანიძეს ნიბიდან
„სამეგრელო“**

გვ.11

**გია ჩუთლაშვილი:
ისევ და ისევ
კანონიერების
აღდგენისა და
ერთიანობის
შესახებ**

გვ.4

**პატრულთან
დაკავშირებით
გავრცელებული
სკანდალური ვიდეო
რამდენიმე წლის წინ
არის გადაღებული – შს
მინისტრის საგანგებო
განცხადება და პასუხი
ყველა ბრალდებაზე**

გვ.10

**ნოვოსიბირსკული
შთაბეჭდილებები
– მოგონებები
ქინორეჟისორ რეზო
ჩხეიძეზე**

გვ.8

**იზა თამაზაშვილი:
ეს გზა საყდრამდე არ
მიბრუნვანს!**

გვ.9

„გაიღვიძეთ, სამშობლოს გამყიდველებო, მკვლელებო, მკვლევლობის და გვამების შემკვეთებო, დამყაჩაღებლებო, მწამებლებო, კრიმინალთა მფარველებო, „ოცნებაში“ ჩანურგილებო, პროქტოლოგ-პედერასტებო, ფალოსტამიებო, თაღლითებო, მანიაკებო; გაიღვიძეთ, „ქვეყანა აშენდა“, ევროკავშირში ხართ!“
ფუი!

„ბაა დია ჩიიიი...“

გარბაღაშვილი

გვ.3

**გამოვიდა ფაუსტ
ნაღარაიას
ლაქსების
კრებული
„ბაა დია ჩიიიი...“**

**ევროპარლამენტის პრეზიდენტი
მარტინ შულცი: ევროკავშირი
შეიძლება ჩამოიშალოს**

გვ.6

**ღვანდომოსილი
მეხნიერი,
პედაგოგი,
მოქალაქე,
აკადემიკოსი
რანი
ჭაბუკიანი 80
წლისაა**

გვ.7

დაიკარგა, 100 ათასამდე სიკვდილ-
ამდე ხეობარი დარჩა.

**მეორე მსოფლიო ომის გმირი
მელიტონ ქანთარია რამდენად
არის ცნობილი თანამედროვე
საზოგადოებისთვის?**

– შეიძლება მის შესახებ ბევრმა არაფერი იცის, რადგან ერთ დროს მთელ მსოფლიოში ცნობილი ამ ქართველის არსებობას მომცრო ბიუსტიც კი არავის ახსენებს მის არსებობას. ყურმოკვრით მაინც თითქმის ყველას გაუგონია და აინტერესებთ, სად არიან ასე ცნობილი ადამიანის შთამომავლები.

– მიზეზი რაშია?

– წარსულის ძალიან ბევრი გმირია, მაგრამ ასე ჩანს, სამშობლოსთვის თავდადების იდეის შთაგონება უფრო პოპულარული გახდა და ამ გრძნობის აღსაზრდელად მეტი გავაქეთოთ. მაგრამ ქართველებში კლდირებული სამშობლოს სიყვარული, მიუხედავად ყველაფერისა, ჯერ-ჯერობით მაინც ძლიერია და ამჟამად გამარჯვების პარკში მელიტონ ქანთარიას ძეგლის აღმართვა იმის ნიშანია, რომ გმირობა, გამბედაობა, სამშობლოს სიყვარული – მარადიული ცნებებია. ამის ნიშნად ისიც იკმარება, რომ გაერომ მეორე მსოფლიო ომის შემორიდან გამართა ვეროპაში მოკავშირეთა გამარჯვების 70-ე წლისთავის აღსანიშნავი დონისიძიება, სადაც მიწვეულნი იყვნენ აშშ-ის ვეროპაში მოკავშირეთა საელჩოების წარმომადგენლები. შეკრებილ დიპლომატიურ კორპუსს და ვეტერანებს სიტყვით მიმართა სიუხან რაისმა – აშშ-ის პრეზიდენტის მრჩეველმა უსაფრთხოების საკითხებში;

უქმად ყოფნას შეეძლო, სულაც არ ეთაკილებოდა, რომ საბჭოთა კავშირის გმირი – ონაშირის ზღვისპირის დამბაზე ფიზიკურად მუშაობდა.

ისიც ცნობილია, რომ მარშალმა ქუკოვმა დაიბარა უთხრა, ვარლამოვი ახალგაზრდა კაცი ხარ, სამხედრო აკადემიაში მოგაწვობ, კარიერას შეგიქმნით, არ მიხდა, არც ომთან და არც სამხედროსთან არაფერი საერთო არ მინდა მქონდესო. ცოვად გამოხურია კარები. მიწვეული სტუმარი რომ იყო, იქაც არ საუბრობდა ასეთი იყო. ამ თემაზე არასდროს არაფერს ყვებოდა ომის შესახებ. გახსენებაც არ უნდოდა.

ყველამ იცოდა, რომ ეს მორიდებული კაცი რაღაც მიზეზით სტალინთან მისულა, წითელი ვარსკვლავი წარუდგენია მის-აღებში და მიუღწევია იმისთვის, რომ მიედოთ. მაგრამ თუ რა უნდოდა და როგორ დამთავრდა ეს ამბავი, არასდროს არავისთვის უთქვამს.

მელიტონ ქანთარია სამშობლოსთვის თავს წირავდა, მაგრამ იქ არ დაღუპულა და სიცოცხლეში საქართველოს ქართველის, გმირის სიმბოლო იყო მთელი მსოფლიოსთვის. ამიტომაც, მისი ღვაწლი არანაკლებ დასაფასებელია.

– და რაში უნდა გამოიხატოს ეს დაფასება?

– საზოგადოება „გამარჯვების მემკვიდრეების“ საბჭოთა საქართველოს და ომის ვეტერანთა კავშირმა მთავრობის წინაშე თბილისში მელიტონ ქანთარიას ბიუსტის დადგმის წინადადება წამოაყენა, რაშიც აქტიურად

თუ გააკეთეთ რამე სასიკეთო?

– ზოგიერთი საზოგადოებრივი ორგანიზაცია გვეხმარება ამ საქითხის დადებითად გადაწყვეტაში. ჩვენი ორგანიზაცია საქართველოს ომის, შრომის და სამხედრო ძალების ვეტერანთა კავშირთან ერთად, ბევრს აკეთებს ვეტერანების მხარში დასახლდომად. მელიტონ ქანთარიას შეიღობა ცილა ქანთარიასთან შეხვედრის დონისიძიებაზე მოწვეული გვეყავა ჩვენი ქვეყნის ცნობილი მეცენატი და მომხრე პაპაძე ბურჭულაძე.

– თითქმის დროში აღმართვის ფაქტზე რას იტყვით?

– 1945 წლის აპრილში, როცა გერმანიას ჯერაც არ ჰქონდა კაპიტულაცია გამოცხადებული, უშუალოდ სტალინის მითითებით რაისსტაგზე საბჭოთა დროშის აღმართვის კადრის დასაფიქსირებლად, როგორც საბჭოთა იდეოლოგიის გაგრძელება, საბჭოთა მებრძოლებს დაავალდა ჰქონდათ საბჭოთა დროშა აღმართათ რაისსტაგზე და გადაღებები მთელი დამე მიმდინარეობდა, იმის ნიშნად, რომ საბჭოთა კავშირი მსოფლიოში უძლიერესი სახელმწიფოა, სურათი სასწრაფოდ უნდა გავრცელებულიყო და ფოტოგრაფ ხალდის რადაც უნდა დაჯდომოდა, უნდა გადაეღო ეს კადრი, რომელიც საბჭოთა ჯარის ძღვევამოსილებას და მის მიერ რაისსტაგის აღებას დაუდასტურებდა მსოფლიოს. ტყვეების ვიდეოში სიცოცხლის რისკის ფასად, როგორც იქნა, დანგრეული, თითქმის წაქცევამდე მისული შერბის თავზე ოფიციალური ცნობით 30 აპრილს 21 საათსა და 50 წუთზე 25 წლის საბჭოთა სერჟანტმა მელიტონ ქანთარიამ სტალინის სამშობლოდან და ევროპაში დიდი რუსეთის სიმბოლო – საბჭოთა კავშირის დროშა როგორც იქნა – აღმართეს. ამის მცდელობა მანამდეც იყო მაგრამ, ვინაიდან ქალაქში გაცხარებული ომები გრძელდებოდა, ცნობილია, რომ იქაურთა 2 მაისს იქნა ამ სახიფათო დავალების შესრულებას ბევრი შეწვირა ისე, რომ ვერ შეძლეს დროშის დამატება. ბოლო მცდელობისას ასეულები დაუხოციათ გერმანელებს და დროშა წაუღიათ, ამიტომ ევროპაში და ქანთარიას დროშა ვერ უპოვიათ და იქვე დანგრეული ოთახის რომელიღაც მაგიდის წითელი გადასაფარებლისთვის დაუკლიათ ხელი, ის დაუმაგრებიათ და რაღაც „კადრი შედგა“, საქმის დიდოსტატმა ფოტოგრაფმა ვირზე საბჭოთა ემბლემის „დასმა“ იოლად შეძლო. მოხარული ვარ, რომ ჯერჯერობით საქართველოში ბევრს ახსოვს ქანთარია, რაც „ბიბისის“ მიერ ნატარებულმა გამოკითხვამ დაადასტურა.

– გაქვთ ურთიერთობა მელიტონ ქანთარიას შთამომავლებთან?

– დიახ.

– და რას იტყვით მათზე?

მელიტონ ქანთარიას სამი შვილიდან ერთს – ცილა ქანთარიას ერთი შვილი – თამაზ ონიავა ბესლახუბასთან შეტყვისას დაიღუპა. გაუბედურებულ დედას ნერვიულ ნიადაგზე მომართობა შეეზღუდა და მაინც ახერხებდა შვილის საფლავის მოვლას და ტყვარჩელში კარგა ხანს დარჩა ისე, რომ მაშის დასაფლავებაზეც ვერ წავიდა. მოგვიანებით სოხუმშიც ბერძენმა სიკემ საბერძნეთში წაიყვანა, სადაც რუსეთის საელჩო ყურადღებას არ აკლებს მელიტონ ქანთარიას შვილს. ყველა ღონისძიებაზე ეპარტებოდა და სიამაყით ამცნობდა საზოგადოებას მისი იქ ყოფნის შესახებ.

ახლა ყველა ერთად არიან, უძლებენ ყველა გასაჭირს, რომელთაც სამშობლოდან გადახვეწის სიმწარეს ვერა და ეს გამორჩეული წინაპარის – მელიტონ ქანთარიას შთამომავლები მიუხედავად სიღუბტისა, როგორც რიგითი ქართველები სიამოვნებით დაბრუნდებოდნენ აქ თავშესაფარი მაინც რომ ჰქონდეთ. მაგრამ როგორი საოცარიც უნდა ჩანდეს, ქანთარიების ოჯახის ყველა წევრი ისეთივე მორიდებული და თავმდაბალია, როგორც თავად მელიტონ ქანთარია იყო, არასდროს არავისგან არაფერს ითხოვენ და ხანდახან კუთვნილის მიღებაც კი უძნელებათ. ვინ იცის, რამდენად სახარბიელოა ასეთ ადამიანად ყოფნა, მაგრამ საკუთარ თავს ხელახლა ვერავინ იშობს და უტიფრობას ვერ ასწავლის. მელიტონ ქანთარიას შვილები ბედისწერამ საქართველოდან გადახვეწა. არც მანამდე უთხოვიათ სახელმწიფოდან რაიმე, რადგან თავის დამცირებლად არ უღირდათ. ცილა ქანთარია საბერძნეთიდან იმის იმედით ჩამოვიდა, რომ იქნებ, როგორც აფხაზეთიდან დევნილს კანონიერად კუთვნილი ბინა მომცნო. განცხადება დააწერინეს, განხორციელებას თუ ისევე დიდხანს არ დაავიანდებია, როგორც თავად მელიტონ ქანთარიას მომცრო ბიუსტის დადგმა – ძალიან კარგი იქნება. ამის იმედით იწერება ეს წერილიც.

– მაშინ რატომ ჰყავს ამდენი მომხრე და მიმდევარი ფაშისში მამამადე მთელ მსოფლიოში?

– იგივე მიზეზით, რომ ბოროტება სიკეთესავით უსახლეროა, მას ფარვლები არა აქვს. კიდევ იმ-იტომ, რომ იმ ფაშისტების შთამომავლები წინაპრების იდეოლოგიის მომხრეები რომ იყვნენ, რაც გაცილებით მარტივი და იოლად მისაღწევია და მაინც ამქვეყნას სიკეთე მეტია, ვიდრე ბოროტება, რადგან ის საბოლოოდ მაინც მარცხდება.

– კიდევ რას საქმიანობთ?

– აფხაზეთიდან ნდობის ადგენისა და შერიგების კავშირის თავმჯდომარე ვარ. ჩვენმა ვეტერანებმა შექმნეს „აფხაზეთიდან დევნილ ქართველ უსუცესთა საბჭო“, რომელთანაც ჩვენი კავშირი მჭიდროდ თანამშრომლობს.

დიდი საბავლო ომის ეპო

დამსწრე საზოგადოებას წაუკითხეს მადლენ ოლბრაიტის – ყოფილი სახელმწიფო მდივნის მიმართვა. ცერემონიას ესწრებოდნენ სენატორი ჯორჯ ნევი და ყოფილი სენატორი დოული. დონისიძიების მონაწილეებისთვის მოწვიბილ გამოფენაზე ბევრ სხვა შთამბეჭდავ მასალასთან ერთად ქანთარიას და ევროპის მიერ რაისსტაგზე საბჭოთა დროშის აღმართვის ცნობილ სურათიც იყო წარმოდგენილი. საკმაოდ პომპეზური ცერემონია მეორე მსოფლიო ომში მონაწილე სამხედრო თვითმფრინავების სახეობა გადაფრენით დასრულდა. გაეროს ამ ღონისძიებას აშშ-ში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი ესწრებოდა. მოვალეობის მოხდა ჩვენს გმირ წინაპრების წინაშე არც ჩვენს ქვეყანას აწყენდა. ადამიანები, ვინც საქართველოს წარმოქმნას რაიმე თემაზე ხელი დაევიწყებას არ უნდა მიეცენ ისევე, როგორც მათი შთამომავლები. მათ განსაკუთრებული პატივისცემით უნდა ვეპყრობოდეთ.

მელიტონ ქანთარია მეოჯახე და ცოლ-შვილის მოყვარული კაცი, ძალიან სტუმართმოყვარე, ძველებური ტრადიციების მიმდევარი ყოფილა. ყველას ეხმარებოდა, თურმე რითიც შეეძლო, ოღონდ ეშველა რამით და სრულიად უნაგროდ, ისე, რომ მისი ღონისძიება არ იღებდა, მზად იყო სხვისი გულისთვის მთები გადაეღებოდა და ბევრს ახსოვს კაცი, რომლის შვილსაც დახვრებტა ჰქონდა მისჯილი და დამოკიდებული მიაღება მელიტონ ქანთარიას მიშველე, ჩემი შვილი სრულიად უდანაშაულოაო. მელიტონ ქანთარია მოსკოვში ჩავიდა და იმდენს მიაღწია, რომ გამოიძევა ხელახლა დააწვევინა. მოგვიანებით პატიმრის უდანაშაულობა დადასტურდა და გადარჩა.

მის ოჯახს მალაღწიონსები მოსკოვიდან და ლენინგრადიდან ხშირად სტუმრობდნენ. უახლოესი მეგობრობა ჰქონდა ევროპიდან, რომელიც ძალიან ხშირად მიდიოდა მათ ოჯახში და ლენინგრადში ჩასვლას ეხვეწებოდა. მაგრამ მელიტონ ქანთარია ონაშირში მშობილად ცხოვრობდა ანიჭებდა უპირატესობას. არც თბილი ადგილი უძებნია და არც

დავკიდგენ მხარში ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის წარმომადგენლები და შესაბამისი წერილით მიემართეთ ყველა უწყებას, ვისაც საკითხის მოგვარება ხელეწიფებოდა. განსაკუთრებულად აქტიურობდა ბექა ქანთარია – ორგანიზაცია „გამარჯვების მემკვიდრეების“ ახალგაზრდული ფრთის ხელმძღვანელი, რომლის უშუალო თაოსნობით მოქმნდა კომანდო შეროხიამ შექმნა ბიუსტი, მაგრამ სამი წლის განმავლობაში ვერ მივაღწიეთ მისი დასაბამელი ადგილის გამოყოფას, თუმცა ცდა არ დაგვიკლია მიზნის მისაღწევად.

და ახლა ჩემს წინ მაგიდაზე დევს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ბრძანება №1-459/17, რომლის მიხედვითაც ა(ა)იპ „საქართველოს ომის, შრომის სამხედრო ძალების ვეტერანთა ცენტრალური კავშირის“ და „გამარჯვების მემკვიდრეთა“ სათხოვარი – მეორე მსოფლიო ომის გმირის მელიტონ ქანთარიას ბიუსტი ქალაქ თბილისში ნაპალადების რაიონში მდებარე ვეტერანთა კულტურისა და დასვენების პარკში განთავსების შესახებ.

დაიხ, ეს ჩვენს მიერ თბილისის მერიიდან მიღებული წერილის ასლი გახლავთ, რომელიც გვაიმედებს, რომ 9 მაისამდე ბიუსტის დადგმა მოხერხდება. ჩვენი არასამთავრობო ორგანიზაცია გამარჯვებულების მემკვიდრეებს მუდმივი ურთიერთობები გვაქვს ძალიან ბევრი ქვეყნის ანალოგიურ ორგანიზაციებთან, მათ შორის რუსეთის ვეტერანებთან და გამარჯვების მემკვიდრეებთან ვალერი კალიაიკინის ხელმძღვანელობით. საკმაოდ მჭიდრო ურთიერთობები გვაქვს. მაგრამ განსაკუთრებულ მხარდაჭერას მაინც ვეტერანთა სახელმწიფო დეპარტამენტიდან ვეკმობთ. თავმჯდომარის პირველი მოადგილე მიხეილ სომერევი, ასევე სამსონ ბრეგვაძე იმავე დეპარტამენტიდან, მუდამ მზად არიან დახმარების ხელი გამოგვიწოდონ. ახლა თბილისის მერიასაც ძალიან ვემაღლიერებთ, რადგან საკითხი უკვე დადგებითად გადაგვიწვევია.

– სულგანათლებულ მელიტონ ქანთარიას შთამომავლობისთვის

ადამიანი იმით კითხულობს და საერთოდ იგებს რამეს, რომ მის არსებაში ახალი აზრი დაბობდოს, შემდეგ მიღებული კიდევ ახალ ინფორმაციას შეადაროს და გააკეთოს ზოგადი დასკვნა, როგორი ცხოვრება უფროს, ბედნიერი იყოს როგორც თავისი უფალი პიროვნება, თუ სხვისი ნების აღმსრულებელი.

ამჟამინდელი ახალგაზრდობა ძალიან განათლებული და გონიერია და არც სათანადო დასკვნის გაკეთება უჭირთ, რაც დიდი ბედნიერებაა, გამონაკლისი, ვინც არ მოგეწონება, ყველაგან და ყოველთვის იყო და არის, მაგრამ ღვთის წყალობით ისინი მაინც უმცირესობაში არიან.

გასული საუკუნის ქართველი ახალგაზრდობისთვის მეორე მსოფლიო ომი მათი არჩევანი არ იყო, მაგრამ გმირობა გახდა მათი არჩევანი. ომის გამოცხადებისთანავე კომისარიატები მოხალისეთა გამგზავრებას ვერ აუღიოდა. ბევრმა მათგანმა გამოიჩინა თავი და მათ შესახებ ხშირად უნდა ისმოდეს საუბარი, რათა კიდევ ერთხელ გაცნობიერონ, ვისი შთამომავლები არიან.

ამჟამად საუბარი მელიტონ ქანთარიას – ოქროს ვარსკვლავის მფლობელ ჯარისკაცს შეეხება. მელიტონ ქანთარია საბჭოთა ჯარისკაცის სიმბოლო იყო. შექმლი ძალიან გაგლენიანი ყოფილიყო. ამის დამსახურება ჰქონდა, რადგან საკუთარი სიცოცხლის რისკის ფასად გახდა რაისსტაგზე საბჭოთა კავშირის დროშის აღმართველებს შორის ერთ-ერთი ცოცხლად გადარჩენილი ლეკენდარული გმირი. მას ამისთვის დაფასება არ დაკლებია.

ჩვენს შუკითხვებს პასუხობს ოლგა ჯოლია – არასამთავრობო ორგანიზაციის „გამარჯვების მემკვიდრეები“ ხელმძღვანელი.

– რამდენად ვიცით, თქვენი ძალისხმევა მიმართულია მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეთა მხარდასაჭერად?

– არამარტო მონაწილეთა, არამედ მათი შთამომავლობის მხარდასაჭერადაც. ასე გევიწერია წესდებაში.

– რამ გამოიწვია თქვენი ასეთი არჩევანი?

– პირველ რიგში იმან, რომ ჩვენ თვითონ მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეთა შთამომავლები ვართ და სხვებზე კარგად ვიცით მათ შესახებ. ისიც კარგად გვაქვს გაცნობიერებული, რომ საბჭოთა ადამიანები, ასევე მსხვერპლები იყვნენ, როგორც მეორე მსოფლიო ომის სხვა მონაწილეები, ანტიფაშისტები, რომელთაც თავი ანიჭეს, როგორც სულელები და ფიზიკურად ძლიერებმა, მათ სათანადოდ დაფასება და დანახვა სჭირდება. საქართველოში მათი რიცხვი ამჟამად ძალიან მცირეა. მაგრამ არც ცოცხლებს და არც უკვე ამქვეყნიდან წასულელებს ღირსეული დაფასება არა აქვთ, არადა, ისინი საყოველთაო აღიარებით გმირები არიან. მეორე მსოფლიო ომში ქართული გენოფიდის 90% განადგურდა, სამხედრო სამსახურში ჯაშუში გაიწვიეს ნახევარ მილიონზე მეტი კაცი, მათგან 200 ათასი დაიღუპა ან უგზო-უკვლოდ

ამ კავშირის სახელით ორჯერ მქონდა შეხვედრა აფხაზეთის ვეტერანთა კავშირის დელეგაციის თავმჯდომარესთან ბატონ ნანბასთან. შეხვედრამ თბილ საქმიან ვითარებაში ჩაიარა. ანქვების პრეზიდენტობის დროს მასთან უშუალო კავშირი გვექონდა და თითქმის გადაწყვეტილი იყო ჩვენი ვეტერანების და მისი ნათესავების უსაფრთხო მგზავრობა აფხაზეთში და ნათესავების სასაფლაოების მონახულება და რიგი სხვა საჭირობოროტო საქითხები, რომლის განხორციელების მისაღწევად მცდელობას ახლაც განვაგრძობთ. ცდას არ ვაკლებთ ადვოკატივით კავშირები აფხაზეთში მცხოვრები ვეტერანების ანალოგიურ ორგანიზაციასთან, რომლის ხელმძღვანელი აზაკ ანნამბა და მათ შთამომავლობასთან. თუ გერმანიაში ფაშისტებს და ანტიფაშისტებს ერთიად იგივე პენსიის მიცემით ყველა შეარიგეს, აქოდა, ყველას ინტერესი უნდა იყოს დაცული, ჩვენ სანამდე უნდა ვიყოთ მტრები და დაკეტილი ვეტერანებს ერთმანეთისკენ მიმავალი გზები. მათ ვთხოვეთ მელიტონ ქანთარიას მუზეუმის ონაშირეში გახსნა, ისევე, როგორც ეს არის ევროპის სამშობლოში, რათა ვეტერანები კვლავ დაუახლოვდნენ ერთმანეთს, ეწვიონ ღონისძიებებს და ის ღამაში დრო გაიხსენონ, როცა ყველაფერ ამას დღესასწაულის ელფერი დაკრავდა.

– გაქვთ ურთიერთობა მელიტონ ქანთარიას შთამომავლებთან?

– დიახ.

– და რას იტყვით მათზე?

მელიტონ ქანთარიას სამი შვილიდან ერთს – ცილა ქანთარიას ერთი შვილი – თამაზ ონიავა ბესლახუბასთან შეტყვისას დაიღუპა. გაუბედურებულ დედას ნერვიულ ნიადაგზე მომართობა შეეზღუდა და მაინც ახერხებდა შვილის საფლავის მოვლას და ტყვარჩელში კარგა ხანს დარჩა ისე, რომ მაშის დასაფლავებაზეც ვერ წავიდა. მოგვიანებით სოხუმშიც ბერძენმა სიკემ საბერძნეთში წაიყვანა, სადაც რუსეთის საელჩო ყურადღებას არ აკლებს მელიტონ ქანთარიას შვილს. ყველა ღონისძიებაზე ეპარტებოდა და სიამაყით ამცნობდა საზოგადოებას მისი იქ ყოფნის შესახებ.

ახლა ყველა ერთად არიან, უძლებენ ყველა გასაჭირს, რომელთაც სამშობლოდან გადახვეწის სიმწარეს ვერა და ეს გამორჩეული წინაპარის – მელიტონ ქანთარიას შთამომავლები მიუხედავად სიღუბტისა, როგორც რიგითი ქართველები სიამოვნებით დაბრუნდებოდნენ აქ თავშესაფარი მაინც რომ ჰქონდეთ. მაგრამ როგორი საოცარიც უნდა ჩანდეს, ქანთარიების ოჯახის ყველა წევრი ისეთივე მორიდებული და თავმდაბალია, როგორც თავად მელიტონ ქანთარია იყო, არასდროს არავისგან არაფერს ითხოვენ და ხანდახან კუთვნილის მიღებაც კი უძნელებათ. ვინ იცის, რამდენად სახარბიელოა ასეთ ადამიანად ყოფნა, მაგრამ საკუთარ თავს ხელახლა ვერავინ იშობს და უტიფრობას ვერ ასწავლის. მელიტონ ქანთარიას შვილები ბედისწერამ საქართველოდან გადახვეწა. არც მანამდე უთხოვიათ სახელმწიფოდან რაიმე, რადგან თავის დამცირებლად არ უღირდათ. ცილა ქანთარია საბერძნეთიდან იმის იმედით ჩამოვიდა, რომ იქნებ, როგორც აფხაზეთიდან დევნილს კანონიერად კუთვნილი ბინა მომცნო. განცხადება დააწერინეს, განხორციელებას თუ ისევე დიდხანს არ დაავიანდებია, როგორც თავად მელიტონ ქანთარიას მომცრო ბიუსტის დადგმა – ძალიან კარგი იქნება. ამის იმედით იწერება ეს წერილიც.

ნოვოსიბირსკული უთახაჭდილაბები

შურნალისტიკა და ხელოვნებათმცოდნის როლანდ ჯალალანიას მოგონებები

ისრის შურაფხვსად მიიწვიან დრო წინ - თითქმის ბუზინ იყო რეზონს რომ მართული პინოს აპპარტხა მხსაპრეპორტი, ერთი წელი კი ბასულა მსოფლიო პინოს პატრიარქის ბარლანცხაგლეიან. ბაზაში "ილორო" იწვიან წარმოდგენის ციკლის ბაჰაღვან, რომელიც ეპოქებისა ცნობილ მართული პინორეპრესიონს.

1981 წლის ადრინი შემოდგომის ერთ მშვენიერ დღეს რეზონს ჩხეიძემ დამირეკა და მითხრა, რომ ნოვოსიბირსკიდან საინტერესო სტუმარი მყავს და სასურველია, რომ შენც, როგორც ხელოვნებათმცოდნე, შეხვედრე, რადგან, ალბათ, რამდენიმე მნიშვნელოვანი საკითხი გვექნება გადასაწყვეტელი. რეზონს ჩხეიძის თხოვნა ჩემთვის ბრძანებაზე უფრო რეზონსული იყო, ამიტომ, ზუსტად ნახევარ საათში რეზონს კაბინეტში უკვე მე და ბატონი რეზონს ნოვოსიბირსკელ სტუმარს ქალბატონ ელვირას ვესაუბრებოდი. იგი კი მართლაც უაღრესად საინტერესო პიროვნება აღმოჩნდა.

ელვირა ნიპოლოზის ასული გორი-შხინა, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ნოვოსიბირსკის მეცნიერებათა აკადემიის პედაგოგიური ინსტიტუტის განყოფილების გამგე, პროფესორი, სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის ნოვოსიბირსკის განყოფილების ახალგაზრდა თაობის აღზრდის მეთოდოლოგიური საბჭოს თავმჯდომარე, ციმბირის ოლქების სასკოლო-საგანმანათლებლო მეთოდოლოგიური ცენტრის მთავარი კონსულტანტი...

არა მგონია, ეს სრული ჩამონათვალი იყოს იმ ტანმორჩილი რუსი ბანოვანის ტიტულატურისა, რომელიც ახლა ჩვენს წინ იჯდა და დაუჯერებელ ამბებს გვიყვებოდა მთლიანად ციმბირის, კერძოდ კი ნოვოსიბირსკელთა დამოკიდებულების შესახებ ქართული კინოს, კულტურისა და ხელოვნებისადმი. მანამდე, ერთი წლით ადრე, მე და ბატონი რეზონს ჩხეიძე ციმბირში გახლდით მიწვეული ცნობილი რუსი კინო-

ნოვოსიბირსკის ვასილი შუკშინის საიუბილეო დღეებზე, მაგრამ იქ ძირითადად საუბარი იმართებოდა ხოლმე ამ დიდი ხელოვნის შემოქმედებაზე და საესეებით ბუნებრივია, რომ ქართული კინოს ელენების ფრაგმენტული მიმოხილვებით მისი სრულფასოვანი შეფასება იქ ვერ მოხდებოდა.

ქალბატონი ელვირა სამი კვირა დარჩა მაშინ საქართველოში - ძირითადად კინოსტუდია "ქართული ფილმი" მუშაობდა - დამატებით მონაცემებს უყრიდა თავს, რათა ქართული კინოს სასწავლო კურსი უფრო გაემდიდრებინა რეზონს ჩხეიძის შემოქმედებითი, საზოგადოებრივი და ორგანიზაციული საქმიანობის ამსახველი ფაქტობრივი მასალით. იგი ესწრებოდა ყველა ღონისძიებას, რომლებიც რეზონს კაბინეტში იმართებოდა. მორიგი ხანგრძლივი და დაძაბული სხდომის შემდეგ, როცა დაწვრილებით განიხილეს ერთ-ერთი ქართველი რეჟისორის მიერ მხატვრული ფილმის გადასაღებად გაწეული მოსამზადებელი სამუშაოები, ელვირამ შეხედა უკვე საკუთარ შემოქმედებით საზრუნავში ჩაფლულ რეზონს ჩხეიძეს და გაცხადდა ვერ დამალა: "Боже мой! После такого неймоверного труда остаться еще и художником..."

იმ პერიოდში ბატონი რეზონს ჩხეიძე გახლდათ კინოსტუდია "ქართული ფილმის" დირექტორი, სსრკ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, საქართველოს თეატრალური ინსტიტუტის კათედრის გამგე, რაც მას პრაქტიკულად არ უტოვებდა თავისუფალ დროს, მაგრამ რეზონს მაინც ჩათვალა, რომ ელვირა გორიუხინას მიწვევა უნდა მიგველო და გადაწყვიტა, რომ ნოვოსიბირსკიში ორი კვირით გავემზავებოდით 1982 წლის 17 იანვარს.

ასეც მოხდა და დათქმულ დროს საქართველოს კულტურისა და ხელოვნების მოდერნიზაციის ჯგუფის, ბატონი რეზონს თავკაცობით, ქალაქ ნოვოსიბირსკში გაემზავრა. ჩვენთან ერთად ასევე გამოემზავრა შემდგომში საკმაოდ წარმატებული ანსამბლი ტრიო "თბილისი", რომლის შემადგენლობაში იყვნენ ზაზა მამალაძე, რამაზ გუნიავა, ნუგზარ აბგაიძე (ეს უკანასკნელი, სამწუხაროდ, რამდენიმე წლის წინ გარდაიცვალა). ველოდია, რომ ციმბირული ზამთარი დაგვიხვედრდა ტრადიციული 40-გრადუსიანი ყინვით, მაგრამ, ჩვენდა გასაოცრად, აშკარად სამხრეთული ამინდი დაგვიხვედა - ტემპერატურა ნული გრადუსის ფარგლებში მერყეობდა...

და აი, ნოვოსიბირსკიში თოთხმეტი დღის განმავლობაში ტარდებოდა ქართული ფილმების ჩვენება, ტრიო "თბილისის" კონცერტები, ლექციები ქართული კულტურისა და კინოხელოვნების თაობაზე. ყველაზე საინტერესო კი ეს გახლდათ, რომ ქართული კინოსა და კულტურაზე უზომოდ შეყვარებული ქალბატონ ელვირა გორიუხინას ინიციატივით ნოვოსიბირსკის ექსპერიმენტულ სამუშაო სკოლასა და პედაგოგიურ ინსტიტუტში ჩვეულებრივ სასწავლო დის-

ციპლინად იყო ჩართული "ქართული კინო და ხელოვნება".

გაცხადებულები დაერჩიოთ სკოლებში მოწოდებულ შეხვედრებზე ნანახისა და გაგონილისაგან - მესამე კლასის მოსწავლეები ისეთი პროფესიონალური მიდგომით არჩეულნი რეზონს ჩხეიძის მიერ გადაღებულ ფილმებს, ისეთ შეფასებებს აძლევდნენ მის გმირებს, რომ საქმეში დრამა ნახედულ ხელოვნებათმცოდნეებსაც კი შეშურებოდათ. პედაგოგებს მათთვის წინასწარ მოუციათ დავალება, რომ ნახატებით გადმოეცათ რეზონს ჩხეიძის კინოგმირთა სახეები და ბავშუმიერად წარმოადგინეს ათასამდე ნახატი, რაც მათ სიყვარულზე მოუთხოვდა რეზონს შემოქმედების მიმართ.

ბავშვები განსაკუთრებულ ყურადღებას იჩენდნენ კინოფილმის "მშობლიური ჩემო მიწაზე" მთავარი გმირის გიორგი თორღელის პერსონაჟად, რომელიც ძღვეს ყოველნაირ ცთუნებას, დაუნდობელ ბრძოლას უცხადებს იატაკქვეშა მაფიას და თავისი სამშობლოს ღირსეულ შვილად რჩება.

ორ კვირამდე დრო დაეკავით ნოვოსიბირსკიში, სადაც ქალბატონ ელვირა გორიუხინას ინიციატივით, სისტემატურად ეწყობოდა შეხვედრები სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის ნოვოსიბირსკის განყოფილებაში, ნოვოსიბირსკის პედაგოგიურ ინსტიტუტში, საშუალო სკოლებში, სხვადასხვა წარმოება-დაწესებულებებში.

ჩვენი ნოვოსიბირსკული ვიზაჟის დასკვნით ნაწილი გახლდათ შეხვედრა ნოვოსიბირსკის ოლქის პარტიულ ელიტასთან, კონკრეტულად კი სსრკ კომუნისტური პარტიის ნოვოსიბირსკის საოლქო კომიტეტის პირველ მდივანთან, სსრკ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატ ალექსანდრე მირიზოვთან. ჩვენი დილოგაციასთან ნოვოსიბირსკელთა თითოეული შეხვედრაში აშკარად იგრძნობოდა მძაფრი ინტერესი ზოგადად ქართული კულტურისა და ხელოვნების, კონკრეტულად კი რეზონს ჩხეიძის შემოქმედებისადმი. უნდა გენახათ, თუ როგორი მთავარი იყო ისმედიანდნენ შეხვედრის მონაწილეები ამ სტრუქტურის ავტორის გამოსვლებს, რეზონს ჩხეიძის მდივანის შემოქმედების თაობაზე, მსოფლიოში სახელგანთქცილი მეცნიერები, პედაგოგები, სტუდენტები, მუშა-მოსამსახურეები, სკოლის მოსწავლეები...

სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის ნოვოსიბირსკის განყოფილებაში მსოფლიო დონის მეცნიერებთან გამართულ შეხვედრაზე ქალბატონმა ელვირა გორიუხინამ შედეგი სიტყვებით წარმოთქვა: "ბატონი რეზონს ჩხეიძე იმდენად ღრმა ფილოლოგიური აზროვნების მქონე კინოხელოვნაა, რომ მისი ხელოვნისა და უნარის ობიექტური შეფასება საკმაოდ რთული, ხშირად კი საგნებით შეუძლებელი საქმე გახლავთ. რეზონს ჩხეიძის შემოქმედება მსოფლიოს რამდენიმე თაობის მორალურ და ზნეობრივ ორიენტირად არის ჩამოყალიბებული. მე არ ვარ პროფესიონალი ხელოვნებათმცოდნე და ამიტომ, სამწუხაროდ, არ შემიძლია ამ დიდი რეზონსის ნაწარმოებთა კონცეპტუალური განხილვა. მაგრამ, როგორც ფილოლოგიის მეცნიერე-

ბათა დოქტორსა და საკმაოდ დიდი სტაჟის მქონე პედაგოგს, უფლება მაქვს განვაცხადო, რომ იშვიათია კინონაწარმოები, რომელშიც მძლავრი დიდაქტიკურ-აღმზრდელობითი მუხტი დევს. რეზონს ჩხეიძის ნებისმიერი ფილმი მოსწავლესა თუ მასწავლებელს უბიძგებს მაღალი სულიერებისაკენ, რომელიც შემდეგ იშკვევა კაცობრივების, პატრიოტიზმის, შრომის-მოყვარეობის, რელიგიურობისა და ფიზიკური სრულყოფის ქვაკუთხედად.

რეზონს ჩხეიძე იმ უნიკალური აზროვნების მქონე კინოხელოვნაა მცირერიცხოვან რიცხვს ეკუთვნის, ვისაც განუმეორებელი შემოქმედებითი ინტუიცია გააჩნია, რომელიც კინომაყურებელზე მოქმედებს არა გარეგნული ემოციებით, არამედ შინაგანი იმპულსებით. ამიტომ ინარჩუნებენ შინაგან ელვარებას ჯარისკაცის მამა, ღიმილის ბიჭები, ახალგაზრდა შეყვარებულნი ერთი ეზოდან, მოხუცი მეზღვაური, მათუბატი, ნერგების მამიებელი ბერიკაცი და რაიკომის მდივანი.

განსაკუთრებით მინდა შეგვიხატო კინოსურათზე "ღიმილის ბიჭები", რომელიც ეპიკური ჟანრის ნაწარმოებია და მრავალ შემთხვევაში აგრძელებს ამ ჟანრის საბჭოთა ფილმების სახელოვან ტრადიციას. აქ კიდევ ერთხელ კეთდება აქცენტი იმ გარემოებაზე, რომ საქართველომ, საბჭოთა კავშირის სხვა ერების წარმომადგენლებთან ერთად, აუნაზღაურებელი მსხვერპლი გაიღო. ომში დაღუპული თუ უგზო-უკვლოდ დაკარგული ახალგაზრდა თაობა ერის გულის სისხლი იყო და იგი დიდი და კეთილშობილური პატრიოტული საქმისათვის დაიდგარა. საქართველომ მართლაც აუნაზღაურებელი დანაკარგი გაიღო.

რეზონს ჩხეიძის შემოქმედებას მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის არაერთი თაობა ეზიარა. ხანგრძლივი სიტყვებზე მინდა ვუსურვო სახელგანთქმულ ხელოვანს, კვლავაც ველით მისგან უკაცავ ნაწარმოებებს!

და მართლაც, ხელოვნებათმცოდნის მახვილი თვალი თუ შეამჩნევს, რომ ჯარისკაცის მამა გიორგი მახარაშვილი ცხოვრებისაგან გამოწორობილი ბერძენია, მტკიცე მორალური თვისებებისა და მაღალი ზნეობის მატარებელი, შრომაში დაბრძანებული ბერიკაცი. ღიმილის ბიჭები კი გამოუცვლელი ახალგაზრდები არიან, ჯერ კიდევ ბავშვები. მათ სრულიად არ გააჩნიათ ცხოვრებისეული გამოცდილება - ჯერ მხოლოდ დიდი ცხოვრების კარიბჭესთან დგანან. ამის მიუხედავად, მათი სულიერი აღმაფრენა, გმირული შემართება და მორალური ძალა ისევე უდრეკი და დაუმორჩილებელია, როგორც მრავალჭირსაბული ბერიკაცისა.

ჭეშმარიტად დაუვიწყარი გახლდათ ნოვოსიბირსკიში გატარებული დღეები, სადაც კიდევ ერთხელ გამოვლინდა რუსული აუდიტორიის დიდი ინტერესი ქართული კულტურისა და ხელოვნების მიმართ, რაც დღესაც არ არის განულებული.

როლანდ ჯალალანია, შურნალისტი, ხელოვნებათმცოდნე

ქართული საქმის უანგარო მსახური

ფაუსტ ნადარაია (დვას მარჯვნიდან მეორე) მემბრობრებთან ერთად

პროვინციაში ცხოვრება პროვინციალ-იზმს როდი ნიშნავს. შემოქმედის ჰაბიტუსი არა გეოგრაფიული საცხოვრისით, არამედ კულტურული ენერჯით იზომება. ქვეყნის სიყვარული ხომ სწორედ მიწასთან მჭიდრო კავშირიდან მომდინარეობს. ფაუსტ ნადარაიას სოფელთან კავშირი არასოდეს გაუწყვეტია, პირქით, თავისი ბედი მან სამუდამოდ დაუკავშირა მშობლიურ "ოდაბადეს". ადგილს, სადაც დაიბადა და გაიზარდა. თავად ხშირად იხსენებს ხოლმე გენიალურ ემანუელ კანტს, რომელსაც არასოდეს დაუტოვებია ქალაქი კენინსბერი, თუმცა მისი "შინჯდომისაგან" სამყარო ლამის ირყეოდა. არსებობს უამრავი სხვა მაგალითიც. დიას, "ნამდვილი ხელოვანი კომიუნიატორი არაა, იგი მეტწილად

შინ უნდა იჯდეს" (აკაკი გაწერელია) - ელემენტარული ჭეშმარიტებაა.

ახალგაზრდებთან მეგობრული ურთიერთობა და მათთვის გზის გაკვლევა, ერთიორად ზრდის ბ-ნი ფაუსტის შინაგან მომხიბლევლობას. არადა ჩვენს გამრუდებულ ეპოქაში, არაერთი "შემოქმედი" ბევრ სისაძაგლესა და ხაზარბებულში, ის კი ამქვეყნიური პატივისთვის არასოდეს იბრძვის. ასეთია მისი ცხოვრების სტილი, "წამებებიანი" სტილი!

ფაუსტ ნადარაიას მრწამსს ტრადიციული ღირებულებებისადმი ერთგულება განსახდევავს. ამიტომ იგი მუდამ სრულყოფილად წარმოაჩენს ქართულ ბუნებას, კოლხურ კულტურას, ისტორიას, რეალობას - ოღონდ კომპრომისის გარეშე უანგაროდ, ობიექტურად, მიუჯერებლად.

ღრმა ლიტერატურული ანალიზი, ნატიფი გემოვნება, იშვიათი ლაკონიზმი და სიზუსტე ფაუსტ ნადარაიას აზროვნების ერთი მხარეა. სამოქალაქო საზოგადოების განვითარებისათვის ბრძოლა კი, მანკვირთვისებისადმი დამსხვრევასაც გულისხმობს, რაც ყველასათვის მისაღებია, რასაკვირველია, ვერ იქნება. ღირებულებათა გაფასურების ეპოქაში, როდესაც პირადი კეთილდღეობის წყარო ხელისუფლებაზე გადაის, ის "სამართლებელ ხერხე" გაგლას ამჯობინებს. ამის დასტურია მისი რეპლიკები, წერილები, კომენტარები, ლექსები. მუდამ ასე ყოფილა: "ძლიერნი ამა

ქვეყნისანი", თავიანთი ბნელი საქმეების მხილვას კი არა, მათთვის არმოსაწონ ინტონაციაზეც კი პასუხს გაგებინებენ.

სამშობლოს, გულწრფელ ჭირისუფალთა თავდადება სჭირდება. გაზუთი "მარტვილი" და მისი რედაქტორი სწორედ ამ საქმეს ემსახურება. ის ხშირად მარტო შემოკრავს ხოლმე განგაშის ზარს. ყველაფერს ჩვენი თვალისა და გულის შესანჯღრევად და გამოსაფიზიხებლად აკეთებს.

ასე იყო 2012 წელსაც. სამეგრელოს რეკონსტრუქციის პირველი გაილაშქარა "ნაცების" წინააღმდეგ. თუმცა, როგორც აქამდე ბევრჯერ ყოფილა, ამჯერადაც "დამარცხდა"... პოლიტიკურ მიზეზთა გამო არაერთხელ დაუხურეს გაზუთი. ქალაქი პრესის გარეშე, თითონ კი, უსამსახუროდ დატოვებს. თუმცა საკუთარი ხარჯებით "მარტვილს" ყოველთვის უნდა მაინც გამოსცემდეს. ასე იყო წლების წინ და ასეა დღესაც. ალბათ, ესეც ჩვენი დროების შესატყვისი "კანონ-ზომიერებაა". ფალსიფიციტრებული კარგებში გენმოდგიენიერებული პოლიტიკოსებისგან სხვას რას უნდა ველოდოთ? ვინებაში ხშირად მიტივტივებს იეთიმ გურჯის სტრიქონები:

"წინაო ვიყავ დანაგრული, ახლაც ცეცხლი მიკლია". "დამარცხდა", როგორც შეშენის სიმართლისა და თავისი პრინციპების, ქვეყნისა და ხალხის მოჭირნახულეს, გულშემატკივარს!

"დამარცხდა", მაგრამ არ დაცხრა, ფოლკნერისთვის ახლობელი ეს სიტყვები არც ფაუსტისთვისაა შორებელი. გარდა კარის პოეტებისა, იშვიათად ყოფილა, რომ ხელოვანს კომფორტულ ატმოსფეროში ეცხოვროს. ასეთია ნამდვილი შემოქმედის ხვედრი! ამიტომაც უწოდებენ მას "მარად ოპოზიციონერს"! სწორედ ასეთი წარუდგა იგი ჩვენს მკითხველ საზოგადოებას თავისი ახლახან გამოცემული ჩინებული წიგნით: "რეპლიკები და მოსაზრებები".

დაბოლოს, ისევე აკაკი გაწერელიას უნდა დავესხხო: "ისტორია უშიშართა ნაბიჯების ექვს გადმოცემს და არა სალახანების ქირქილს".

ფაუსტ ნადარაიას შემოქმედება და პიროვნება საოცრად ჰგავს ერთმანეთს - ორთავე მართალი და უშიშარი! P.S. გაზუთი "ილორის" მკითხველისთვის განსაკუთრებით საინტერესოა ფაუსტ ნადარაიას რედაქტორობით გამოცემული მეგრული პოეზიის ნაკრები სახელწოდებით: „ბუა დია ჩქიმი...“ კრებული ორი ნაწილისაგან შედგება. პირველ ნაწილში შეტანილია მეგრული ენაზე მეტყველებულ პოეტების ლექსები, რომელთა უმრავლესობას დღემდე გამოცემულ ვერც ერთ კრებულში ვერ შეხვდებით, ხოლო მეორე ნაწილი ერთ-ერთ ხალხურ შემოქმედებას.

ბესიკ ბვანავა, დოქტორანტი

ისევ და ისევ კანონიერების აღდგენისა და ერთიანობის შესახებ

გაგრძელება წინა ნომრიდან

დიახ, ჩვენ ვითვალისწინებდით, რომ ერთად დგომის, ერთად ბრძოლის საქითხი, რამდენადაც უფრო აქტიურ ფაზაში შევიდოდეთ, იმდენად ქვეყნის მართვის სათავეებთან მდგარი რეინვესტი ძალა, უფრო მკვახე კონტროლებს მიიღებდა. მათი მხრიდან კი ყველაზე მთავარი ის იქნება, რომ თავად შექმნიან ეროვნული ძალების წიაღში კონტროლირებად მიმართულებას „გაერთიანების“ მოტივით, რათა პროცესების მართვის სადავეები აკონტროლონ.

ამიტომ, ეროვნულ-განმათავსებელი ძალების ნებისმიერი წარმომადგენლის ვალია, კარგად გაანალიზოს, თუ როდის ვინ რა მოითქმედა ამისთვის და ვინ როდის აიტივია ეს ღონისძიება. ფაქტი ერთია: დღეს ყველა დაპარაკობს (ყოველ შემთხვევაში არ უარყოფს) ერთად დგომის აუცილებლობაზე და ბევრიც თავად ისაკუთრებს იდეას. ვიმედობრებით, ეს უკვე კარგია, ე. ი. სწორი გზით მივიდვართ!!! ამიტომაც ყველას ხელს შეუწყობთ ამ გზით სიარულში, მაგრამ მაქსიმალური ყურადღებით უნდა ვიყოთ თუკი მათი გზა ჩვენს გზას არ ემთხვევა ცალკეულ საკითხებში. ხოლო თუ ემთხვევა ანაზღაურებელია აქვს „ვინ“ უშეფლის ჩვენს ქვეყანას, მთავარია სიკეთის გზით იაროს ჩვენს სამშობლომ გაბრწყინების გზაზე და ჩვენ გვერდში დაგუდვებით ყველას. დიახ ჩვენ მზად ვართ, უბრალოდ, როგორ ჯარისკაცებად დაგუდვით ყველას, ვინც ამ გზით სიარულის ნებას გამოხატავს და დავრწმუნდებით ამაში!!!

ჩვენ განვაცხადეთ, რომ ჩვენი მიზანია მტკიცე ვიაროთ ერის გადარჩენისა და წინსვლის იმ გზით, რომელიც დაგვისახა ბნელ ხვდად გამახაურდობა, ჯერ კიდევ 1990 წლის 28 ოქტომბრის დამს.არჩევნებში ტერიტორიული გამარჯვების პირველივე წუთებში. ესაა ქართველების ერთად დგომის აუცილებლობის გზა!!! (იხ. ჩვენი მიმართვა: „ეროვნული მოძრაობის აღორძინების გზები“).

ჩვენი მიზანია ქართველი ერის ერთიანობა, რაც ქართული სულის აღორძინებაა, ეს კი საქართველოს გაბრწყინებაა!!!

ხშირად ისმის, ესენი ვინაა არიან, საიდან მოვიდნენ და ვის დაკარგვიანო. ყველას გასაგებიად ვამბობთ: ჩვენ არ მივიდვით მადალ ტრიბუნაზე წარმოსახინად, „ჩვენ არ გვესურს ხელისუფლებაში მოსვლა, არ გვაქვს პრეტენზია თანამდებობებზე, მაგრამ გვაქვს აზროვნება და პრეტენზია სამშობლოს უსახდრო სიყვარულისა, ამიტომაც მზად ვართ მთელი ჩვენი ადამიანური რესურსი დავხარჯოთ ტერორისტული ქართული ძალის ხელისუფლებაში მოგვინსთვის!“ (იხ. „მიმართვა ქართველ ერს“)

ჩვენ ვართ, ჩვენ – თვითუული ქართველი, რომლისთვისაც სულ ერთი არაა საკუთარი სამშობლოს და შთამომავლობის ბედ-ილა...

ბალი. ჩვენს რიგებში ყოველი ქართველი, ვინც თვლიდა და თვლის, რომ უხეოდ წარმოსახინებულთა ჟამი სუფევს საქართველოში, ამიტომაც ჩუმიდ იღვწოდნენ და იღვწიან დღესაც: ჭეშმარიტი მამულიშვილი, საქმის მცოდნენი, პროფესიონალები, სწავლული თუ უსწავლელი – პატიოსანი ადამიანები. აი, სწორედ მათ გადაარჩინეს ჯერ კიდევ საქართველო და ისინი იტყვიან საბოლოო სიტყვასაც! სწორედ ასეთი პატიოსანი ადამიანების არსებობაა გარანტი იმისა, რომ ვერ მოკლეს და ვერც მოკლავს ქართულ სულს!

დღეს კი, როდესაც, თუნდაც შორიდან, მაგრამ მოისმის გუგუნი აზვირთებული ქართული სულისა, ჩვენი ვალია ყველა ერთად დაგუდეთ ამ სულის საღარაჯოზე!!! ერთად დგომა – ქართველი ერის გაერთიანება, ნიშნავს თვით ჩვენს ყოფილ მოწინააღმდეგეთა გაერთიანებას. ანუ, მონანიებას, ურთიერთმტკიცებას და შემდგომ ერთად დგომას, რათა ერთხელ და სამუდამოდ დაიგომოს 1991-1993 წლების კრიზისალური გადატრიალება, რომ ჩვენს მომავალ თაობებს (თვით გადატრიალების განმხორციელებელი ძალების შთამომავლებს) აღარასოდეს მოუწიოთ საქართველოში ის კოშმარი რომელიც ჩვენ გავიარეთ ამ 25 წლის განმავლობაში!

დიახ, ჩვენს ყოფილ მოწინააღმდეგეთა რიგებში, დღეს ბევრია ისეთი ვინც გულწრფელად ინანიებს და შეშფულ შეცდომებს და დიდ სურვილს აქვს მისი გამოსწორების, მაგრამ ბუნებრივად იბადება კითხვა ვის დაუდგეს გვერდით? ვის, მაშინ როდესაც თვით ჩვენი შორის განხეთქილება ფართოდ გაუფრავს ფსევდო. უნდა შევძლოთ და ყველამ ერთად ამოვიძიოთ ჩვენში დათესილი განხეთქილების ეს ფესვები. ამიტომ ჩვენი გზა ასე გამოიკეთა:

კანონიერების დამცველი ძალების სრული კონსოლიდაცია „უზუნაესი საბჭოს“ ირგვლივ, რასაც მოჰყვება შემორიგების პროცესი დაპირისპირებულ ძალებსთან. ამით მოხდება ეროვნული მოძრაობის სრული აღორძინება, მოვლი საქართველოს გაერთიანება და გაბრწყინება!

აქედან პირველი ეტაპი ყველაზე რთულია, რადგან თვითუული ჩვენსაგანს მიაჩნია, რომ მის გარდა ყველა მტრ-ნაკლებად არასწორი გზით მიდიოდა და ამა თუ იმ ფორმით უღალატა ამ გზას. აქ კი მთავარია იმ პარტიულტების მოძიება, რომლებსთვისაც მთავარია სამშობლოს მომავალზე ზრუნვა და არა წარსულში ქექვა (გვერწმუნება გამარჯვების შემდეგ ამის დროც მოკ.). დარწმუნებული ვართ, ეროვნულ მოძრაობაში მრავალდ მოძიებებიან ასეთი მამულიშვილები და „უზუნაესი საბჭოში“ უნდა შეძლოს, რომ ჯერ თავის წევრებში მოახდინოს გაერთიანება და შემდგომ დაიყვოს გვერდში ასეთი მამულიშვილები. ამით იგი შეძლებს მთელი, კანონიერების დამცველი ძალების გაერთიანებას და

შემდგომ ეტაპებს ამ ერთობით უფრო სწრაფად გაივლის.

აი, ესაა ჩვენი გზა და ამაში არაფერი არავისთვის არაა დასაფარი და არც ამ გზაზე სიარულითვის გადასადგმელი ნაბიჯებში (გვეტაში) არაფერია დასაძალი. საქართველო შევეშვათ ამ იღვწოდ საიდუმლო გვეტებსა და მიხნებზე ლაპარაკს: აი მე ვიცი, მაგრამ ვერ ვიტყვი არ შეიძლება, წინააღმდეგობას გაგვიწყვენი? რატომ, როცა იქნება ხომ უნდა სიქვა. რა, მერე ვეღარ გაგიწევინა წინააღმდეგობას?? თუ მე ვაღღებელი ვარ ბრძად ვენდო და გამთკვევ მიუხედავად იმისა, რომ სად მიდიხარ და როგორ არც მეუბნები, არც მეკითხები?!

სიმართლეს წინ ვერვინ დაუდგება! ხოლო „დიდ პოლიტიკოსებს“, რომლებიც თავიანთ ქმედებებს ჭადრაკის სვლებს ადარებენ და ამით ხსნიან გადასადგმელი ნაბიჯების გაუმჟღავნებლობას, ყველას შეგახსენებთ, რომ დღევანდელ პირობებში პრაქტიკულად არაფერი არ არსებობს ორ ადამიანს შორის გამჟღავნებელი, რომელიც მესამემ არ იცოდეს! ფაქტია ეს!

ასევე აღსანიშნავია, რომ ჩვენს რიგებშიც გამოიყოფა ორი კატეგორია ადამიანების:

– ერთნი, რომლებიც კანონიერების მომხრე ძალებში ყველასთან ერთად დგომას ვერ გეგულობენ, რადგან მათ ქვეყნის დამაქცეველებად მიიჩნევენ. შე კაი დედამამის შვილი იგივე აზრისაა იგი შენზე და ახლა რა ექნათ იმას დაუფუჯვროთ?? თუ დავერიოთ კვლავ ერთმანეთს? ჩვენ მიგვანია რომ ამ ეტაპზე საჭიროა ერთიანეთში ვეძებოთ მხოლოდ ის, რაც გვაერთიანებდა სავსის ეტაპზე და რამაც შეიძლება კვლავ გაგვაერთიანოს!!! ხოლო ჩვენში მტყუან მართალის გარეგან მოხდეს კანონიერების აღდგენის შემდგომ საჯაროდ!

– მეორე კატეგორია ჩვენი თანამებრძოლებია ვერაფრით ვერ იგებს, თუ რატომ უნდა გავერთიანდეთ ჩვენს ყოფილ მოწინააღმდეგესთან. გამოდის მგზნებარე სიტყვით, როგორც სუფრის კარგი თამადა და ყველას ღამაში სიტყვებით (სადღეგრძელებით) აბრუებს – როგორ, ჩვენს ქართველები და... ა. შ., მერე წავა სახლში და იმდინებს და მეორე დღეს ისევე რომელიც „სუფრისკენ“ ვარბის „სათამადად“ და ასე შემდეგ გაწუწუქვდა.

ასეთ „თამადა პარტიობებს“ რომ ვუსმენ, ასე მგონია თვითუულს ათი ათასობით სამშობლოს მტერი ჰყავს უკვე განადგურებული და მისთვის „თითოროლა ერის მოღალატე“ რა გვერდში დასაყენებელია. სინამდვილეში კი ყველა იმ „პარტიობა მამულიშვილმა“, რომელიც იბახის რას ლაპარაკობ, როგორც ვის შეუვრდელი, პირდაპირ თქვას ამ 24 წლის განმავლობაში, ვისაც ასე მოღალატედ და მტრად მიიჩნევს, თუ დაპირისპირება ვისთვის ფიზიკურად ან სიტყვიერად პირადად?? არა, უბრალოდ

მას ჩვენი ხელით უნდა ამ ყველაფრის გაკეთება, თვითონ კი – გაყვარდეს „სადღეგრძელო“ შთამბეჭდავი?!

ასე, რომ ყველა მივივლით და ყველამ იცოდეს ქართველები შურისძიებისთვის არ ვერთიანდებით, არამედ ვერთიანდებით ერთმანეთის სიყვარულით და იმის გაცნობიერებით, რომ ამ ერთობის გარეშე ქართველი ერს გადასვენება უწევია!!!

დავძლიოთ შური, ბოლბა, ერთმანეთისადმი სიძულვილი, დავდგეთ ერთად კანონიერების გზაზე სასიარულიდ! ჩვენი ერთად დგომა გამოიწვევს იმას, რომ დე ფაქტო ხელისუფლებაში მოკალათებული რეინვესტი ძალა იძულებული გახდება გარკვეულ დამოძღვებზე წამოვიდეს. რაზეც ჩვენ უნდა შევავებოთ ჩვენი მტკიცე რწმუნება, რომ იმისათვის, რომ საქართველოში აღარასდროს განმეორდეს 1991 წლის ბოლოდან განვითარებული საშინელებები ჩვენი შთამომავლების თავზე საჭიროა:

1. ერთხელ და სამუდამოდ დაიგომოს 1991-1993 წლების და შემდგომი მოვლენები;
2. შევადგინოთ იგი როგორც კრიზისალური გადატრიალება და უცხო ქვეყნის აგრესიად;
3. ამ გადატრიალებაში მონაწილეობა (პრესპექტივაში მომავალშიც, თუ იყო ამის მცდელობა) გამოცხადდეს სამშობლოს ღალატად, ხოლო ამ გადატრიალების სულისჩამდგმელი და ორგანიზატორები გამოცხადდნენ სამშობლოს მოღალატეებად და აღიძრას მათ მიმართ სისხლის სამართლის საქმე შესაბამისი მუხლით;
4. ახლად არჩეულმა პარლამენტმა ადვოკატი გამოიხატოს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო გამოცხადდეს გარდამავალი პერიოდი (თუნდაც ახლადარჩეული პარლამენტის სრული ციკლის ამოწურვის ბოლომდე). ამ პერიოდში ერთობლივად, პარალელურ რეჟიმში იფუნქციონეროს ორივე ორგანო. მომზადდეს და განხორციელდეს სამართლებრივი ნორმები ხელისუფლების კანონის ჩარჩოებში დაბრუნებისთვის და ახალი კანონიერია არჩევნების ჩატარებისთვის.

ჩვენ გვერდში დაგუდვებით ნებისმიერ ძალას, რომელიც ასეთ გზას მტკიცედ ადვოკატი პირველ რიგში კი ასეთ ძალად აღვითქვავთ „უზუნაეს საბჭოს“ წევრებს. რამდენი არაა ისინი და სურთ თუ არა ამ გზით სიარული მალე ყველაფერი გაცხადდება.

ასეთი გზით სიარულის შემთხვევაში კი მივიღებთ:

- ერის გაერთიანებას!
- კანონის უზენაესობას!
- ვიწროპარტიული აზროვნებისა და ურთიერთდაპირისპირების მოშლას!
- ერის საწევარ მიზან-ოცნების აღსრულებას: ქართული სულის აღორძინებას და საქართველოს გაბრწყინებას!

გვეფარავდეს ღმერთი! ამენ!

ბია ჩუთაშვილი

“შავი ზღვა მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე დაბინძურებული ზღვაა”

“პონტოს ექსპინოს” ანუ სტუმართმოყვარე ზღვა – ასე უწოდებდნენ შავ ზღვას ბერძენი მოგზაურები.

“დღეს შავი ზღვა მსოფლიოში ერთ-ერთ ყველაზე დაბინძურებული ზღვად მიიჩნევა, მისი მდგომარეობა ბოლო ათწლეულებში მკვეთრად გაუარესდა”, – ამბობს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკოლოგიის ინსტიტუტის პროფესორი ნათია კობახიანი.

– შავი ზღვა ბევრი რამით არის გამორჩეული. ჯერ ერთი, ეს მსოფლიო ოკეანისგან ყველაზე იზოლირებული ზღვაა, თანაც ახალი ეკოსისტემა. ბოლო ათასწლეულების განმავლობაში 12-ჯერ შეუერთდა და დაშორდა ხმელთაშუა ზღვას, ბოლო შეერთება 7-9 ათასი წლის წინ მოხდა.

შავ ზღვაში მცხოვრებ სახეობებს რთულ ბუნებრივ პირობებში უწევთ არსებობა, რადგან ჟანგბადით მდიდარი ზღვის მხოლოდ 10-13%-ია: წყლის ზედა ნაწილი ჟანგბადით პაერიან მარაგდება, 150-180 მეტრის ქვემოთ წყალი გოგირდწვალბადით არის გაჯერებული. გამოდის, შავი ზღვის 87-90% ჟანგბადს მოკლებული სივრცეა.

ბოლო კვლევებით, გოგირდწვალბაზე ხემით ამოწმის და სახიფათო არაა შემცირდა.

– თუ არის საშიშროება, რომ გოგირდწვალბადის დონემ კიდევ მოიმატოს?

– ეს დამოკიდებულია სეზონზე და ბინძურებასა და სხვა მრავალ ფაქტორზე. გოგირდწვალბადის წარმოქმნელი ბაქტერიების გარდა, შავ ზღვაში ანაერობული ბაქტერიებიც გვხვდება, რომლებიც მეთანს წარმოშობენ. რა თქმა უნდა, არის საშიშროება, რომ ზღვაში სახიფათო სივრცე კიდევ შემცირდეს, ამიტომ დიდი მოფრთხილება სჭირდება.

– რამდენად დაბინძურებულია წყალი შავ ზღვაში?

– ყველაზე დამაბეჭდელი ის არის, რომ

სანაპირო ზოლიან არ გვაქვს დიდი ქარხნები, რომელთა ნარჩენების ჩადინება განსაკუთრებით აზიანებს წყლის ხარისხს. ზღვის ჩრდილოეთ ნაწილში არის ასეთი ქარხნები და დაბინძურებაც შეეძლება.

სხვათა შორის, ჩვენი სანაპიროს დაბინძურების დონე კარგად შეისწავლეს 1990-იანი წლების ბოლოს. მაშინ შავი ზღვის ინსტიტუტმა სხვადასხვა ქვეყნიდან ექსპერტები მოიწვია.

მათი დასკვნით, ჩვენი სანაპიროს მთავარი პრობლემა მდინარეების ჩამონატანია. დიდია ალბათობა, რომ მდინარეების წამოღებული მანე ნარჩენები შავ ზღვაში მოხვდეს. მკვლევრებმა წყალშიც და თევზების ორგანიზმშიც აღმოაჩინეს ნივთიერებები, რომლებიც ნავთობის დაბინძურებაზე მეტყველებდა. დადასტურდა მძიმე ლითონებით დაბინძურებაც. ისინი იღვეება ცოცხალი ორგანიზმის ღვიძელში, თირკმლებში და უარყოფითად მოქმედებს მათ გამარჯვებასა და სიცოცხლისუნარიანობაზე.

– ზღვის წყალშიც არის მძიმე ლითონები?

– რამდენიმე წლის წინ ჩვენი სანაპიროს რამდენიმე წერტილში აღებული ზღვის წყალი ქიმიურ ლაბორატორიაში შევამოწმეთ. მართალია, მძიმე ლითონები წყალში არ აღმოჩნდა, თუმცა მათ დაღვება სწევია, შესაძლოა, არ იყოს წყალში, მაგრამ იყოს ფსევრზე, ან ცოცხალ ორგანიზმებში. სანაპიროდან ზღვაში უმარაგი მანე ნივთიერები იღვრება. ზუსტად მონაცემები კანალიზაციის ჩადინის შესახებ არ გვაქვს, არადა, ზოგან ის პირდაპირ ჩაედინება.

– ეკოლოგიური ვითარებისა და ჭარბი თევზჭერის გამო შავი ზღვის ემპინდართა გადაჭერის საფრთხე ხომ არ ემუქრება?

– რა თქმა უნდა. მაგალითად, ამბობენ, რომ ჩვენს სანაპიროსთან ადრე გავრცელებული იყო სელაპი, ახლა ის თითქმის აღარ

გვხვდება. ძალიან ცოტა დარჩა დელფინის სახეობა აფალინა. მართალია, ეს ახალი ეკოსისტემაა და შავი ზღვის ფუნა ძალიან მდიდარი არ არის, მაგრამ აქ 170-მდე სახეობის თევზი მინც არის გავრცელებული.

მათ შორის ყველაზე დიდი საფრთხე ზუთხისნაირებს ემუქრებათ, რადგან ბევრს მოიპოვებდნენ. ისინი უკვე საერთაშორისო წიოდელ ნუსხაშიც შეიტანეს. გადაშენების საფრთხის წინაშე არიან: ტარადანა, რუსული ზუთხი, ფოროწი, სპარსული ზუთხი და კიდევ რამდენიმე სახეობა, რომლებიც შავი ზღვის წიოდელ წიგნშია შეტანილი. არანაკლებ უარყოფითად იმოქმედებს შავი ზღვის ფუნაზე უცხო, ინვაზიურმა სახეობებმა, რომლებიც აქ გემების ბალანხის წყლებით შემოვიდნენ (სავარცხლურა, რაპანა და სხვ.). ისინი ადგილობრივი ფუნის წარმომადგენლებს ანადგურებენ.

– რატომ იღვებიან დელფინები?

ბოლო დროს ვრცელდება ინფორმაცია, რომ შავი ზღვის სანაპიროზე გახშირდა მკვდარი დელფინების გამოჩენა და მიზეზად ვირუსის (morbill) ეპიდემიას ასახელებენ. ის დელფინებს ემართებათ და ადამიანზე არ გავრავდება, თუმცა ამბობენ, რომ შესაძლოა მუტაცია განიცადოს და საშიში გახდეს.

ნათია კობახიანი: – როგორც ამ საქმეში ჩახედული ადამიანი, ვკითხულობ: სად გამოირიყა ეს დელფინები და დროის რომელ მონაკვეთში? ეპიდემიამდე მხოლოდ მაშინ შეიძლება საუბარი, როცა ერთდროულად რამდენიმე დელფინი გამოირიყება. როგორც ირკვევა, აქ ლაპარაკია რამდენიმეთვიან პერიოდზე. როცა რამდენიმე თვის განმავლობაში ბოლოდ თუნდაც 50 დელფინის, ოდნავ სხვადასხვა დროს დაღუპულს, არ ვაქვს უფლება, დაასკვნა, რომ ისინი ნამდვილად morbill-ვირუსით დაიბინძურნენ. თვით

ამ ვირუსის ანალიზიც მარტივად არ კეთდება, მის დასადგენად დელფინი უნდა იყოს ახალი გამოირიყული, გაუხრწნელი, საჭიროა სინჯების აღება თავის ტვინიდან. ფილტვებიდან, თირკმლებიდან და ლაბორატორიულად შემოწმება. ჩვენს ლაბორატორიაში რამდენჯერმე შევისწავლეთ ახლადღეუბლი დელფინები და morbill ვერც ერთ მათგანში ვერ აღმოვაჩინეთ. ეს არ არის გარანტია, რომ ეპიდემია არ არსებობს, თუმცა არასწორია ცრუ პანიკის დათესვა მაშინ, როცა აზუსტებენ, რა შუალედში გამოირიყა ეს დელფინები და არ არსებობს ფორტები, რომ თუნდაც 5-6 დელფინი ნაპირზე ერთდროულად გამოირიყა.

– რით უნდა აიხსნას ამდენი დელფინის დაღუპვა?

– დელფინები სანაპიროზე პერიოდულად ყოველთვის ირიყებოდა, ჩვენ მათ კვეთთ და ცვილობთ, სიკვდილის მიზეზი დავადებით. სიკვდილის ათასგვარი მიზეზი არსებობს: ერთი, მაგალითად, სიბერით იყო მკვდარი, მეორე – ბადემი იყო გახეული, მესამე იმდენად გახრწნილი იყო, რომ სიკვდილის მიზეზზე ლაპარაკს აზრი არ ჰქონდა. თანაც, მარტსა და აპრილში მეთევზეები ბევრ გასახლართოდ ბადეს ღვაძენ, რომლებშიც დელფინები და სხვა თევზებიც იღუპებიან.

გარდა ამისა, დელფინებს ისეთივე დაავადებებიც აქვთ, როგორც ადამიანებს. ერთ-ერთის სხეულში სიმსივნური წინაზარდიც კი ვნახეთ. რთულია განსაზღვრო, რა მიზეზი ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში. ჩვენს თანამშრომლები ახლაც იქ არიან, მთლიან სანაპიროს უკვლიან. მართალია, morbill-ს აღმოჩენა ძალიან ძნელია, რადგან ის სწრაფად იღუპება, მაგრამ შეიძლება ვთქვათ, რომ ეპიდემია ამ მომენტისთვის საქართველოს სანაპიროზე არ არის.

ხათუნა ჩიბოშიძე

ნაწყვებები საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, ილია II-ის სააღმშენებლო ეპისტოლედან (2016)

დღეს ყველა ბედნიერია, - მდიდარი თუ ღარიბი, მოხუცი თუ ახალგაზრდა, ჯანმრთელი თუ სნეული... ურწმუნო ადამიანიც კი სხვა გრძობითაა განმსჭვალული.

- რატომ არის ასეთი ყოველსომეცველი ეს ზეიმი?

- იმიტომ, რომ მაცხოვარმა აღდგომით ზეცის კარიბჭეზე გახსნა ყველასთვის და ადამის მთელი მოღვაწე ადამის ცოდვის გამომსყიდველს შეხარის.

- მაგრამ რის ფასად მოგვენიჭა ეს ბედნიერება?

- "შენთვის ღმერთი შენი ვიქმენ ძედ შენდა; შენთვის უმადლესი ზესკნელთა გარდამოვხედ ქუეყანად და ქუეყანით შთავხედ ქუეყნა ქუეყანისა, რათა ხრწნილდებისაგან აღგადგინო," - ვკითხულობთ დიდი შაბათის საკითხავში.

ღიას "ცოდვის არმცოდნე (უფალი) ცოდვის მსხვერპლი გახდა ჩვენი გულისთვის, რათა მასში ღმერთის სიმართლედ ვქცეულიყავით" (II კორ. 5:21).

ამ მოვლენის არსი რომ ნაწილობრივ მაინც გავაცნობიეროთ, ჯერ სულიერად გოვლოთა უნდა მივხედოთ, სადაც ჯვარცმულ მაცხოვართან ერთად ორი დამნაშავეა გაკრული ძელზე.

ორივე ავაზაკი ცოდვებით და უკეთურებებით იყო სახსე, მაგრამ სულიერად სრულიად განსხვავდებოდნენ ერთმანეთისგან.

ერთი შეურაცხყოფდა უფალს და დასცინოდა მას, მეორე კი თავის ხვედრს სამართლიანად მიიხრევა და სთხოვდა იესოს შეწყალებას.

დაიდა რწმენა! - ასე ახასიათებენ წმინდა მამები მეორე ავაზაკის ამ მდგომარეობას. სააღმშენებლო ერთობა რომელიაში ვკითხულობთ: თვით მოციქულებიც, რომლებიც ხედავდნენ უკვე მკვდრებით აღმდგარ იესოს, კიდევ მერყეობდნენ და დამამტკიცებელ საბუთებს ეძიებდნენ, ჯვარცმულმა ავაზაკმა კი ყველაზე დამამ-

ცირებელი სასჯელით დასჯილი ქრისტე იწამა და შესთხოვა: "მომისხენე მე, უფალო, ოდეს მოხვიდე სუფევითა შენითა" (ლუკა, 23:42); პასუხად კი მიიღო: "ამინ, გეტყვი შენ: დღეს ჩემთანა იყო სამოთხესა" (ლუკა 23:43).

თავმდაბლობამ, საკუთარ ცოდვითა გაცნობიერებამ და სინანულმა ავაზაკს სულიერი თვალი აუხილა, ჯვარცმულ იესოში მაცხოვარი დაინახა, რაც გახდა მიზეზი ჯვრიდან ზეცაში მისი მსწრაფლ აღყვანებისა.

აქვე მინდა შეგახსენოთ "ქართლის ცხოვრებაში" დაცული შემდეგი ისტორია: იერუსალიმიდან მოსული მოწვევის თანამად, დღესასწაულში მონაწილეობის მისაღებად და, ამასთან, მაცხოვრის ჯვარცმასზე დასასწრებად წასვლა საქართველოში მცხოვრები ებრაელებიდან, ღონივრითან ერთად, მოუწია წმინდა სიდონიას ძმას, ელიოზს;

მათი დედა დიდად წუხდა იმის გამო, რაც შეიძლება წმინდა ქალაქში განვითარებულიყო, რადგან გრძობდა, უსამართლო განსჯა ხდებოდა მართლისა; ამიტომაც შეილი დაარიგა, არ მიეღო მონაწილეობა მაცხოვრის დასჯაში, რაც ელიოზმა აღასრულა და მცხეთაში მაცხოვრის კვართი სწორედ მან და ღონივროზმა ჩამოაბრძანეს.

მანამდე კი, პარასკევ დღეს, როცა პასანიკმა (ჯვართმა) კვერი (იგივე ურო) დაარტყა იესოს ჯვარზე მისაჭედებლად, ელიოზის და წმინდა სიდონიას დედა იმდენად თანაუხიარა ვნებებს უფლისას, რომ დაჭედების ხმა მას გოვლოთიდან მცხეთას მოესმა, სამსჭვალმა თითქოს გულში გაურა, ტკივილისაგან სულშეძრულმა "იკრჩხილა მწარედ" აღმოთქვა რა: "მშვიდობით, მეფობათა ჰურიათათ, რამეთუ მოჰკალით თავისა მაცხოვარი და მსხნელი" და სული განუტყვა.

ეს არის იესო ქრისტეს, როგორც ჭეშმარიტი ღმერთის, სრული აღიარება და ამასთან, მისთვის პირველი მარტვილობის მაგალითი ცივილიზებული კაცობრიობის ისტორიაში.

ასე რომ, მაცხოვრის ჯვარცმისას მარადიული ნეტარების ღირსი ორი პიროვნება აღესრულა ქრისტეს რწმენით, - იერუსალიმიში ავაზაკი და მცხეთაში წმინდა სიდონიას და ელიოზის დედა. წმ. სიდონიას დედა წმინდანად ახლახანს იქნა კანონიზებული საქართველოს ეკლესიის მიერ.

აღნიშნავთ იმასაც, რომ კეთილგონიერი ავაზაკი ამავე დროს, არის მონაწილე ქრისტეანის სიმბოლო, რადგან ჩვენ ყველანი ცოდვლით ვართ ღმერთის წინაშე. მართალია, უფლის ნათლისღებით ნათელივდეთ და განვიბნებთ სულისა და ხორცის ბიწისაგან, მაგრამ ჩვენი დაცემული ბუნების გამო ნათლობის შემდეგაც არ ვიშლით ავ ზნეს და ვნებათა მონა ვხდებით ყოველდღიურად, რაც საუკუნო დაღუპვას გვიქადის.

- როგორ მოვიქცეთ?
- ღმერთს უნდა მივუახლოვდეთ.
- და რა გავაკეთოთ ამისათვის?
- უნდა ვისწავლოთ საკუთარ თავზე დაკვირვება, თითოეული ჩვენი ქმედების სწორი შეფასება, უნდა ვისწავლოთ ანალიტიკური აზროვნება, თეორისა და შავის

გარჩევა, რაც საშუალებას მოგვცემს ბოროტს განვეშოროთ და სიკეთეს ვემსახუროთ.

სამწუხაროდ, თუნდაც მორწმუნე, მაგრამ არაკლესიური ადამიანების უმრავლესობასაც თავდაპირველად ჰგონია, რომ მათ, თითქოს, ცოდვა არა აქვთ, რომ კარგი თვისებებისანი არიან და არაფერი აქვთ სააღსარებო და მოსანანიებელი; მაშინ, როდესაც, მართლაც, წმინდად მცხოვრები გულწრფელად მიიხრევენ, რომ უღირსია და მათზე ცოდვილი სხვა არავინაა.

როგორც წმინდა მამები აღნიშნავენ, მომაკვდინებელ ვნებები შემდეგია: გემოთმოყვარება (ნაყოფიანება), სიძვა, ვერცხლისმოყვარება, მრისხანება, მოწყინება, უიმედობა, დიდებისმოყვარება და ამპარტავნება. სხვა ყველაფერი მათგან მომდინარეობს. ამა თუ იმ ცოდვამ ადამიანში თუ ღრმად გაიდგა ფეხი, მას დამღუპველი ზემოქმედება აქვს.

ამიტომაც, ნუ იფიქრებ, რომ თუ შენ, მაგალითად, კეთილი ხარ, მაგრამ ღოთი, ეს ცოდვა მიიმედ არ იმოქმედებს შენს მომავალ ცხოვრებაზე. ან, თუ გონიერი ხარ, მაგრამ შურით სახსე, ეს ხელს არ შეგიშლის ცხოვრებაში.

"ვინც თქვა არ იმრუშო, ისიც თქვა: არა კაც მოკლავ, რჯულის დამრღვევი ხარ." (II ტიმ. 2, 10-11). ამასთან, ვნებებს შორის უხილავი, მტკიცე მიზეზ-შედეგობრივი კავშირია და თუ ადამიანი ერთ-ერთმა მათგანმა ჩაითრია, ის ერთი სხვა ვნებებსაც მოიხილავს.

თუმცა, როგორც ერთი ცოდვა შობს მეორეს, ასეთივე თვისებისაა ქრისტიანული სიკეთეც. იცოდეთ ღმერთისათვის საქმეში თუ განმტკიცდები, სხვა სათნოებებსაც შედარებით ადვილად მოიპოვებ.

ღმერთს უყვარს გულწრფელი მონაწილე ასეთი ადამიანი; უყვარს იმდენად, რომ მისი მოწყალება ფარავს ყველაზე დიდ და მიიმე ცოდვებსაც.

- როგორ მივხედეთ, ცოდვის ტოლფასია თუ არა ჩვენი სინანული?

- თუ შედეგად ჩვენში ხდება ცოდვასთან სრული განშორება და აზროვნების და ცხოვრების წესის შეცვლა, - მიზნისთვის მიგვიღწევია.

ასეთი სინანული არის სინდისის განმწმენდი და აღმადგინებელი ძალა, სულიერი სიმშვიდის მომნიჭებელი და სასწაულთმოქმედების უნარის მქონე მადლი, ღმერთს მოწყალების გამგები ერთადერთი კარი.

სულიერი თვალის ახელა ზოგიერთ პიროვნებაში ნელ-ნელა ხდება, ზოგიერთში კი - ერთბაშად, თუმცა ორივე შემთხვევაში სიწმინდის შენარჩუნება სერიოზულ ძალისხმევას მოითხოვს.

ამ ბრძოლაში დიდ შეცდომას დაუშვებთ, თუ მხოლოდ ჩვენს საკუთარ თავს დავეყრდნობით, არამედ მუდმივად უნდა ვლოცულობდეთ და უფალს ვუხმობდეთ, რადგან მხოლოდ იგია ბოროტის შემშუპველი და ჩვენი განმადღიერებელი.

არ შეუშინდეთ დროებით წარუმატებლობებს!

წმინდა მამები გვასწავლიან, რომ ის კი არ არის საშიში, თუ ვნებები გვებრძვის

და ჩვენც ვებრძვით მათ, არამედ ისეთი მდგომარეობა, როცა ვემორჩილებით სხვადასხვა ვნებას და წინააღმდეგობის გაწევის სურვილი აღარ გვაქვს.

უბედურება იმაში კი არ არის, რომ უფალს შესცოდვ, არამედ იმაში, რომ დაცემულს ადგომა არ გინდა; უბედურება ის კი არ არის რომ ვნებებმა დროებით დაგქოლა, არამედ ის, რომ ცოდვაში ცხოვრება მოგწონს და ჯიუტად აგრძელებს ასეთ ყოფას და შენი უმწეობით სხვათაც ღუპავ.

ზოგს მიაჩნია, რომ ღმერთის მცნებების დაცვა ანელია და რადგან ამის უნარი არა აქვს, ურჩევნია, ძველებურად განაგრძოს ცხოვრება, თუმცა იცის, რომ სწორად არ იქცევა. დიდი ნაწილი კი ფიქრობს, რომ მისთვის მთავარია, დღეს, აქ ჰქონდეს ყველაფერი, აქ იკემოს ყველა შესაძლო სიამოვნებაც და განსაცდელიც, რადგან რა იქნება გარდაცვალების შემდეგ, არ იცის და არ ესმის, რატომ უნდა დაიტანჯოს თავი რაღაც გაურკვეველი მომავლისათვის, რომელიც მართლა არსებობს თუ არა, არავინ უწყის.

"ამქვეყნიური ჩვენი ყოფა ქარვასლას ჰგავს, სადაც ყველაფერი იყიდება, - წერენ წმინდა მამები, - წარუვალი ბედნიერების შექმნა თუ გსურთ, წარმავალი დროებითი სიკეთენი უნდა დათმოთ, რადგან იგი მხოლოდ ასეთი საფასურით მოიპოვება; მაგრამ თუ ამ შესაძლებლობას ახლა ხელ-იდან გაუშვებთ, მას სამუდამოდ დაკარგავთ, რადგან ასეთი საშუალება აღარასოდეს გვექმნება."

როდესაც ვსაუბრობთ, რომ დროებითი სიკეთენი უნდა დათმოთ მარადიული ნეტარებისთვის, ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ მორწმუნე ადამიანი (საერო თუ სასულიერო პირი) ამქვეყნიურ ცხოვრებას მუდმივ მწუხარებაში ატარებს; სულაც არა. ცოდვასთან და სხვადასხვა ბოროტებასთან სულიერი ბრძოლა თუ ხდება ღოცვითა და ღმერთზე მინდობით, უფალთან უხილავი, მაგრამ რეალური ისეთი კავშირი მყარდება, ისეთი სხვა განცდა შემოდის, რომ იგი თავისი სიძლიერით ფარავს ნებისმიერ ტკივილს. ამიტომაც ამბობენ, რომ ამგვარად მცხოვრებთათვის სამოთხე დედამიწიდან იწყება.

ღიას, ადამიანი ბედნიერებისათვისაა შექმნილი და ამას ესწრაფვის იგი მაშინაც, როდესაც ვნებებს ემონება და მაშინაც, როდესაც ცოდვებს განეშორება.

ვისაც ცოდვის მორევეში ყოფნა მოსწონს და ამაში ჰპოვებს მხოლოდ სიამოვნებას, მისთვის გაუგებარი და მიუღებელია ის სიხარული და ნეტარება, რომელსაც ჯვარცმული იესო გვთავაზობს.

აღვდგეთ და ამიერიდან ჩვენც "წარვიდეთ სიკვდილისაგან ცხოვრებად, წარვიდეთ ხრწნილებისაგან უხრწნელებად, ბნელისაგან ნათლად, მონებისაგან თავისუფლებად, რათა ვიხაროთ ორსავე სოფელსა შინა, ამინ!"

თქვენთვის მლოცველი
ილია II,
სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი
თბილისი,
აღდგომა ქრისტესი, 2016 წელი

ევროპარლამენტის პრეზიდენტი: ევროკავშირი შეიძლება ჩამოიშალოს

რისკი არსებობს, ნაწილობრივ ევროპის ქვეყნებში ევროსკეპტიკური განწყობების ზრდის გამო.

ევროპარლამენტის პრეზიდენტის განცხადებით, "ბრიტანეთის ევროზონიდან გასვლის რეფერენდუმმა შესაძლოა სხვა რეფერენდუმებიც გამოიწვიოს".

- "ჩვენ მოლიპულ გზაზე ვდგევართ, საჭიროა მეტი მონაწილეობა ევროპული პოლიტიკოსების მხრიდან და მეტი კომუნიკაცია ხალხთან", - აცხადებს შულცი.

მისი თქმით, მოქმედმა პოლიტიკოსებმა ხალხთან მჭიდრო კონტაქტის მეშვეობით პასუხი უნდა გასცეს ევროსკეპტიკოსების მიერ დას-

სოფელ ერგეთაში ძვირფასი ნივთები აღმოაჩინეს

არქეოლოგიური გათხრები მიმდინარეობს ცვანეს ადმინისტრაციულ ერთეულში, ზღვის სანაპიროდან დაახლოებით 2,5 კმ. დაშორებით. ამ ადგილს მოსახლეობა „ნატყარუს“ (ნატყვარუს) უწოდებს. აღნიშნული ძეგლი გვიანბრინჯაო-ადრერკინის ხანისაა, ხოლო უშუალოდ ის აკლდამა, რომლის შესწავლაც ამჟამად მიმდინარეობს განეკუთვნება ძველი წელთაღრიცხვის მერვე-მეშვიდე საუკუნეებს.

რამდენიმე ხნის წინ აღნიშნული არქეოლოგიური გათხრები ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ვაჭეობისა და საკრებულოს წარმომადგენლებმა დაათვალიერეს. ზემდგომ ორგანოებთან შეთანხმებით, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების გადარჩენისთვის კომპლექსური სამუშაოები რაიონის გამგეობის დაფინანსებით გრძელდება.

შულციის თქმით, ევროკავშირის "ჩამოშლის"

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფელ ერგეთაში არქეოლოგიური გათხრების შედეგად აღმოჩენილია ოქროს, ვერცხლის, ბრინჯაოს არტეფაქტები და სხვადასხვა ძვირფასი და ნახევრად ძვირფასი სამკაულები, სამურნეო, საბრძოლო და სარიტუალო ნივთები.

ღვანულადი მასწავლებელი, პედაგოგი, მოქალაქე

80 წელი შეუსრულდა სასიკაძულო მამულიშვილს, ჭეშმარიტად პატრიოტს, ერთგულ ადამიანს, ცნობილ მეცნიერს, საინჟინერო პედაგოგს, უმწიკვლო კოლეგასა და მეგობარს, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორს, მეცნიერების დამსახურებულ მოღვაწეს, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიისა და საქართველოს მწერალთა, ხელოვანთა და მეცნიერთა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსს რანი ჭაბუკიანს, რომელმაც თავისი ცხოვრების უდიდესი ნაწილი საშვილიშვილო და ფასდაუდებელი საქმეების კეთებას მიუძღვნა. განსაკუთრებულმა ნიჭმა, უდიდესმა პასუხისმგებლობამ, შრომის-მოყვარეობამ, ნებისმიერი საქმისადმი გულწრფელმა დამოკიდებულებამ იმთავითვე გამოარჩია მისი პიროვნება. ერთ ადამიანს დამერტმა ასე უხვად მოამადლოს ნიჭი და სიკეთე, სიბრძნე და სიღირსაღი, ეს ძალიან იშვიათია და მხოლოდ რჩეულთა ხვედრია. ასეთი გახლავთ პროფესორი რანი ჭაბუკიანი.

ბატონი რანი ჭაბუკიანი დაიბადა 1936 წლის 3 მაისს ქ. ქუთაისში, მოსამსახურის ოჯახში. 1954 წელს წარჩინებით დაამთავრა მე-8 საშუალო სკოლა და სწავლა გააგრძელა ქ. თბილისის საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში სამშენებლო ფაკულტეტზე, სადაც ისწავლა ორი წელი. ავადმყოფობის გამო იძულებული გახდა სასწავლებლად გადმოსულიყო ქუთაისში ახლად გახსნილ სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მექანიზაციის ფაკულტეტზე, რომელიც დაამთავრა ინჟინერ-მექანიკოსის კვალიფიკაციით, 1960 წელს. იმავე წელს მუშაობას იწყებს ქუთაისის ელექტრომექანიკური ქარხნის სპეციალურ საინჟინერო ბიუროში, სადაც პერსონალურად ჩააბარეს მაღალი ძაბვის საკომპრესო სინქრონული ელძრავის კონსტრუირება, რომლის პირველი ეგზეკუტარი იქნა დამზადებული და წარმატებით გამოცდილი წარმოებაში. 1965 წელს ბატონმა რანამ მოულოდნელად მიიღო მოწვევა გადასულიყო ქ. სოხუმიში საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტის ტრაქტორებისა და ავტომობილების კაზემარაზე სამუშაოდ, რომლის გამგედ იმ პერიოდში დაინიშნა მოსკოვიდან დაბრუნებული დოც. მ. ჭიჭინაძე. სწორედ ამ კათედრაზე მუშაობდნენ მისი მასწავლებლები, რომელთაც განსაკუთრებულ პატივისცემას იმსახურებდა კათედრის ყოფილი გამგე და ინსტიტუტის ყოფილი პრორექტორი პროფ. შ. კერესელიძე, რომელიც სადოქტორო დისერტაციის დაცვის შემდეგ გადაყვანილი იქნა სამუშაოდ ქ. თბილისში. ეს პიროვნება, როგორც კათედრის სამეცნიერო-კვლევითი პრობლემების უცვლელი ხელმძღვანელი სიცოცხლის ბოლო წლებამდე მოღვაწეობდა კათედრაზე, სადაც მრავალ ათეულ ახალგაზრდას დაულოცა გზა მეცნიერებაში კანდიდატებისა და დოქტორების სახით.

ბატონმა რანამ 17 წელი იმუშავა ტრაქტორებისა და ავტომობილების კათედრაზე, სადაც 1970 წელს დაიწვა საკანდიდატო დისერტაცია ჩაის მანქანებისათვის ოპტიმალური შიგა წვის ძრავის შერჩევის საკითხებზე და მიიღო დოცენტის წოდება. ამ წარმატებაში ღმობის წვლილი მიუძღვის არა მარტო მეცნიერ-ხელმძღვანელს პროფ. შ. კერესელიძეს, არამედ კათედრის გამგესაც დოც. გ.

ჭიჭინაძეს, რომელიც მუდმივად ზრუნავდა თავისი თანამშრომლების სამეცნიერო კვალიფიკაციის ამაღლებაზე.

1979 წელს ტრაქტორებისა და ავტომობილების კათედრას გამოეყო ზოგადი საგნების კათედრა, რომელიც ექსპლუატაციის კათედრა, რომლის ინიციატორი იყო დოც. ო. იამანიძე. დოც. რ. ჭაბუკიანი აღნიშნული პერიოდის მუშაობას აგრძელებს ახლად შექმნილ კათედრაზე და დაკავებულია ძირითადად რუსულ სექტორებთან. დოც. ო. იამანიძე ქ. მოსკოვში კვალიფიკაციის ამაღლების კურსებზე ყოფნის დროს გაეცნო ანალოგიური კათედრების მუშაობის თავისებურებებს და მიზნად დაისახა მოერგო ეს მეთოდები სუბტროპიკულ მიწათმოქმედებაში მანქანათა გამოყენებისა და ტექნიკური სერვისის პრობლემებზე, რომელიც მან სადოქტორო დისერტაცია დაიცვა 1986 წელს ქ. ლენინგრადში. ამ წარმატებამ ბიძგი მისცა დაწვეულიყო ფუნდამენტალური საკითხების დამუშავება კათედრაზე. ერთ-ერთი ასეთი საკითხი – მანქანათა საწარმოო ექსპლუატაცია სუბტროპიკულ სამთო მიწათმოქმედებაში, რომელიც პროფ. შ. კერესელიძემ შესთავაზა ბატონ რანის, წარმატებით დაცული იქნა სადოქტორო დისერტაციის სახით 1989 წელს. ამ ფაქტს მოჰყვა ფაკულტეტის სხვა კათედრების თანამშრომელთა სადოქტორო დისერტაციები: გ. ჭიჭინაძე, მ. გოგიშვილი. ამ სტრუქტურის ავტორი, ნ. ებანიძე.

1993 წლის აფხაზეთის მოვლენების შემდეგ საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტმა ფუნქციონირება დაიწყო ქ. ქუთაისში. ბატონი რანი რექტორის პროფ. ვ. ფრუიძის ბრძანებით დაინიშნა ტრაქტორებისა და ავტომობილების კათედრის გამგედ, ხოლო მოგვიანებით ინსტიტუტის პრორექტორად დაუსწრებელი სწავლების დარგში. ქუთისის ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორმა პროფესორმა ა. კოსტავამ ბატონი რანი მიიწვია თავისთან სამუშაოდ, შედეგად მოხდა მისი არჩევა **მტშ-ს** პროფესორად, რის შედეგადაც შეყვანილი იქნა უნივერსიტეტის სადისერტაციო საბჭოს შემადგენლობაში; იგი მანამდე იყო აგრეთვე საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის უნივერსიტეტის სადისერტაციო საბჭოს წევრიც.

2005 წელს, საქართველოში განათლების სისტემის რეფორმასთან დაკავშირებით, პროფ. ბატონი რანი ჭაბუკიანი განთავისუფლებული იქნა კათედრის გამგისა და პრორექტორის თანამდებობიდან და დაინიშნა უნივერსიტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების განყოფილების ხელმძღვანელად, ხოლო რამდენიმე ხნის შემდეგ პროფესორ-ემერტუსად. ემერტუსობის პერიოდში იგი ძირითადად დაკავებულია სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოებით და დოქტორანტების ხელმძღვანელობით.

პროფ. რ. ჭაბუკიანს ქ. სოხუმიში ცხოვრების პერიოდმა დაანახა სეპარატისტთა ნეგატიური დამოკიდებულება ქართული მენტალიტეტისადმი. ამ მდგომარეობამ კიდევ უფრო გააღრმავა მისი ინტერესი საქართველოსა და აფხაზეთის ისტორიის საკითხებისადმი, რომელსაც იგი ეზიარა ჯერ კიდევ სკოლის პერიოდში – ქუთაისის პიონერთა სასახლის ხაზით მშობლიური მხარის შესასწავლად ორგანიზებულ მოსწავლეთა ყოველწლიურ ლაშქრობებზე. ამ შთაბეჭდილებებმა აიძულა იგი თავის ძირითად სპეციალობაში ინტენსიური მუშაობის პარალელურად საფუძვლიანად შეესწავლა ზოგიერთი არაკეთილსინდისიერი ისტორიკოსის მიერ გამოქვეყნებული ყალბი მიკროდოქტორული ნაშრომები, რომლებშიც აღვივებდნენ ქართულ-აფხაზურ დაპირისპირებას. ამ მდგომარეობას წარმატებით იყენებენ

ჩვენდამი მტრულად განწყობილ ქვეყანათა სპეცსამსახურებში ჩანერგილი რეაქციული ძალები. მეცნიერის მიზანია იყო თავისი რუსულენოვანი და გააფხაზებული სტუდენტებისათვის დაეწერა არგუმენტირებული ნარკვევები ისტორიული სინამდვილესა და აფხაზეთში არსებული მოვლენების შესახებ. ამ ნაშრომების გამოქვეყნება სამწუხაროდ მხოლოდ დევნილობის პერიოდში მოხდა.

აფხაზეთის პრობლემებზე პროფ. რ. ჭაბუკიანის გამოქვეყნებული აქვს შემდეგი პუბლიკაციები:

1. Прелюдия трагедии Абхазии – Кутаиси – 1995 г.
2. Абхазия – по следам предков – Кутаиси – 2001г.
3. აფხაზეთი – დამოუკიდებლობა თუ ერთიკური კატასტროფა – ქუთაისი – 2012 წ.

და მაინც ჩვენმა თაობამ ვერ აიცილა ქვეყნის უბედურება, დღეს აღარ ყოფის „მამალი, რომელიც აღვიძებდა ოდიშ-აფხაზეთს“ (შ. ნიშნაიძე) სამაგიეროდ ბატონი რანი, თქვენ დაგრჩათ შეუხორცებელი ჭრილობა გააღებული სამშობლოს გამო. მწამს, სანთელ-საკმეველი თავის გზას არ დაკარგავს და მოვა დრო ოკუპირებული აფხაზეთის დედის კალთასთან დაბრუნებისა. მაგრამ ჯერჯერობით მხოლოდ შინ დაბრუნების ოცნებას და ოდაბადებულ ტბილ-მწარე მოვლენებს უნდა დასჯერდეს მშობლიურ კუთხეს მოწვევითი ადამიანი...

პროფ. რანი ჭაბუკიანი 150-მდე გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომების ავტორია, მათ შორის მონოგრაფიების, სახელმძღვანელოებისა და მეთოდური მითითებებისა. ბატონ რანის მიღებული აქვს 10-მდე გამოგონების საავტორო მოწმობა, რომლებიც სუბტროპიკული კულტურებისა და სამთო მიწათმოქმედების მექანიზაციის საკითხებს ეხება, რომელთა მნიშვნელოვანი ნაწილი დაინერგა წარმოებაში.

ბატონმა რანამ 80 წელს გადააბიჯა. მას არასოდეს გასჩენია საიუბილეო თარიღების საჯაროდ აღნიშვნის სურვილი. და არც ვინმე შეუწუხებია ამისათვის. ნათქვამია ადამიანი თავისი წარსულის ჯამით და მისი ცხოვრების ჯამი მეტად წონადი და სასახელოა. იგი არის ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, არჩეულია საქართველოს მწერალთა, ხელოვანთა და მეცნიერთა ეროვნული აკადემიის და აფხაზეთის ა/რ მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიების ნამდვილ წევრად. არის ღირსების ორდენის კავალერი.

პროფ. რ. ჭაბუკიანი ბრწყინვალე პედაგოგი და ლექტორი გახლავთ, მისი ლექციები, გამოსვლები სტუდენტების წინაშე, კონფერენციებზე, სიმპოზიუმებსა და სემინარებზე ყოველთვის იყო მსმენელთა ყურადღების ცენტრში. მეტად საინტერესო და სასარგებლოა მასთან შეხვედრები და საუბრები მეცნიერების სხვადასხვა საკითხებზე და არა მარტო სოფლის მეურნეობაზე. ის ხომ მაღალი ენციკლოპედური განათლების მქონე მეცნიერი გახლავთ; შეიძლება თამამად ითქვას, რომ იგი მოწოდებული პედაგოგია და ამიტომაც მისი ლექცია ყოველთვის გამოირჩეოდა ორიგინალურობით, დამაჯერებელი თხრობით არსად ისე კარგად არ გრძნობდა და გრძნობს თავს, როგორც ლექციაზე. სტუდენტები გრძობდნენ ამას და ამიტაც უნდა აიხსნას ის გარემოება, რომ კურსდამთავრებულთა თაობები სიყვარულითა და მოწიწებით პასუხობენ გამორჩეული ლექტორის ძალისხმევას.

პროფ. რ. ჭაბუკიანი იმ ცნობილ ადამიანთა რიგს განეკუთვნება, ვისზედაც ამბობენ, უფაღმა ნიჭი, შრომისმოყვარეობა და იღბალი დაუნანებლად დააბერტყოს,

მართლაც მოჭარბებულად აქვს ბატონ რანის ყველა ეს თვისება. 80 წელი სოლიდური ასაკია, ბოლოსთვის მშვიდი და უმფოთველ ცხოვრებასთან გაიგივებული, მაგრამ არა ბატონი რანისათვის ვინც მას იცნობს და მასთან ერთად საშვილიშვილო საქმეები უკეთებია, დღესაც მის გვერდით აგრძელებს საქმიანობას. იცის, რომ ბატონი რანი ფერომეური შესაძლებლობის ადამიანია, ულვეი ენერჯის პატრონი, დაწვეული საქმის ბოლომდე მიმყვანი და რაც მთავარია, ის ყოველთვის ზუსტად გრძნობს დროის მოთხოვნებს და ამის გამო მუდამ ახალგაზრდა და ნოვატორია.

ბატონი რანი შექმულია ქართველი კაცისათვის დამახასიათებელი ჰუმანური თვისებებით, მეგობრებისა და ახლობლებისადმი თავდადებათ, თანამომეტა სიყვარულით. იგი არის ქართველი ინტელიგენციის ღირსეული წარმომადგენელი. არიან ადამიანები რომლებსაც შეიძლება ისტორიული ძვრები არ მოუხდენიათ, დაფნის გვირგვინი და დიდების შარავანდედი არ დაუმსახურებიათ, მაგრამ თავიანთი უხმაურო და თავდადებად შრომით დიდ სახალხო საქმეში საკუთარი წვლილი შეუტანიათ სწორედ ასეთია პროფ. რ. ჭაბუკიანი, კაცი რომელმაც საკუთარი ხელწერით და ცხოვრების წესით მაგალითს უჩვენებს თავის დიდ სამეგობროსა და ქართულ საზოგადოებას. ნათქვამია „**მრავალნი არიან ჩინებული და მცირედი რჩეული**“. ბატონი რანი კი სწორედ ჩინებულთა შორის დგობს რჩეულია. თავმდაბლობა, სამშობლოს სიყვარული და ინტელიგენტობა ის თვისებებია, რითაც უხვად დააჯილდოვა უფაღმა. მას მხოლოდ ერთი მიზანი ჰქონდა და აქვს ცხოვრებაში, ქვეყნისათვის და ადამიანებისათვის სიკეთის კეთება.

პროფ. რ. ჭაბუკიანს თავის მოღვაწეობის პერიოდში მომზადებული ჰყავს 20-მდე დოქტორანტი, ასპირანტი და მაძიებელი, რომელთაც წარმატებით დაიცვეს დისერტაციები და გახდნენ თავის დარგის წამყვანი სპეციალისტები.

რა არის ასაკი? დრო რომელშიც ადამიანმა იცხოვრა, იღვაწა და დაიხარჯა, როდესაც ადამიანს საიუბილეო თარიღს ულოცავენ, ეს არ ნიშნავს, რომ მას წელთა სიმრავლეს ულოცავენ, უწინარეს ყოვლისა კი ამ პერიოდში, ამ ასაკში მოსწრებულთა და გაკეთებულ საქმეებს ულოცავენ. ცნობილი ქართველი ფილოსოფოსი პროფ. ვიანორ ქვაჩხია წერდა: **“კარგი კაცობა ადვილი რომ იყოს, ეს დუნია მხოლოდ კარგი კაცებით იქნებოდა დასასლბული”**. კარგი კაცობა ძალიან ტვეადი ცნებაა. იგი ჭეშმარიტების და სიკეთის კანონით ცხოვრებას ნიშნავს. აკი ამერიკელების აზრით კაცი იმით კი არ ფასდება თუ რა აქვს, არამედ იმით რას აკეთებს. თუ ეს ასეა, მაშინ თამამად შეიძლება ითქვას, რომ პროფესორ რანი ჭაბუკიანის სახით მის ოჯახს, სამშობლოს, გვარს, სამეგობროს ჰყავს კარგი კაცი, კარგი ადამიანი და პიროვნება.

ახლა კი როცა სიცოცხლის 80 წლიანი ტვირთით მხრები აქვს დამძიმებული, ისევე ახალგაზრდობის, მომავალი თაობის აღზრდის კეთილშობილურ საქმეს ემსახურება.

ღმერთმა ჯანმრთელად, სიკეთითა და სიყვარულით ატაროს ცხოვრების დარჩენილ დროში ქვეყნისა და ერის წინაშე ვალდებულ პიროვნება, რომლის წინაშე თავს ვხრით მაღლობის გრძნობით აღვსილი მისი მეგობრები.

ჩვენ მისი მრავალრიცხოვანი კეთილისმსურველები გულთადად ულოცავთ პროფესორ რანი ჭაბუკიანს საიუბილეო თარიღს და ვესურვებთ ხანგრძლივ და ჯანმრთელ სიცოცხლეს თვისი ოჯახისა და სამშობლოს საკეთილდღეოდ.

სახალხო მოძრაობა „სამმბრელოს“ ზუგდიდის ორგანიზაცია თანაუგრძობს ეროვნული მოძრაობის თვალსაჩინო მოღვაწეს, ბატონ ლაშა გვასალიას მამის

რომან ბგასალიას

გარდაცვალების გამო... უფაღმა ნათელში ამყოფოს ბატონი რომანის სული...

თამაზ ცანაზა
ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, საქართველოს საინჟინერო მეცნიერებათა აკადემიისა და საქართველოს მწერალთა, ხელოვანთა და მეცნიერთა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი

ჯემალ ფუტყარაძე: სააკაშვილი განსაკუთრებული მონღოებით ანიჭებდა საქართველოს მოქალაქეობას კემშილებს – ბათუმში უნდა სომხებს

ჯემალ ფუტყარაძე აჭარის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად „ქართული ოცნების“ პროპორციული სიით აირჩიეს, მაგრამ გარკვეული დროის შემდეგ მან ეს ფრაქცია დატოვა.

– რატომ, ბატონო ჯემალ?

– აჭარის უმაღლეს საბჭოში, რომელიც 21 წევრისგან შედგება, 13 დეპუტატი, ანუ უმრავლესობა კოალიციის წევრები ვიყავით. სამწუხაროდ, ეს უმრავლესობა დაიშალა და 2015 წელს, არჩევნებიდან ორი წლის თავზე, იძულებული შევიქნენ, დამეტოვებინა „ქართული ოცნების“ რიგები. ამ გადაწყვეტილებას საფუძვლად დაედო როგორც სუბიექტური, ასევე ობიექტური ფაქტორები.

ვერ ვიტყვი, რომ არაფერი გაკეთდა ქვეყანაში სამართლიანობის აღსადგენად, სოციალური პირობების გასაუმჯობესებლად, მაგრამ უფრო მეტი რჩებოდა გასაკეთებელი. ამას ყოველთვის ხმამაღლა ვეუბნებოდი როგორც რეგიონის ხელმძღვანელობას, ასევე ცენტრალურ ხელისუფლებას, პრინციპულად ვაყენებდი საკითხებს, მაგრამ ჩემი აქტიუობა ზოგიერთს ამბიციურ ქმედებად მოეჩვენა და დამიპირისპირდა კიდევ. არ მინდოდა, ეს საკითხები შიდაპარტიულ ჩარჩოებს გასცდენოდა, ვილაპარაკებ კიდევ არაერთხელ პოლიტსაბჭოს სხდომაზე. ჩემი მთავარი მოთხოვნა აჭარის საკანონმდებლო ორგანოს ქმედუნარიანობის ამაღლება იყო. გადავვადგილე კიდევ გარკვეული ნაბიჯები ამ მიმართულებით, მაგრამ არასაკმარისად მიმაჩნდა.

ეს ჩაგვიტოვალეს ამბიციად და არასწორ ქმედებად.

– სეპარატიზმის გამოვლენად?

– შეიძლება ასეც მოინათლოს, მაგრამ სეპარატიზმთან საერთო არაფერი აქვს. იმთავითვე მიგვაჩნდა, რომ აუცილებლად უნდა მომხდარიყო ხელისუფლების დეცენტრალიზაცია: მუნიციპალიტეტის დონის საკითხები მუნიციპალიტეტს უნდა გადაეწვეოდა, რეგიონისა – რეგიონს, სოფლის საჭიროებისთვის ადგილობრივ საკრებულოს უნდა ეხრებინა. ეს, ჩვენი აზრით, აუცილებელი იყო ადგილობრივი მმართველობის დემოკრატიზაციისთვის. მხოლოდ ასე შეიძლებოდა იმ მანკიერი პრაქტიკის აღმოფხვრა, როცა ადგილობრივი ხელისუფლება ფორმალურ წარმონაქმნად წარმოგვიდგებოდა, რადგან, ცენტრიდან წამოსული დირექტივების შესრულების გარდა, დამოუკიდებლად საკითხების გადაწყვეტის სხვა უფლება არ გააჩნდა.

– შეგიძლიათ, მაგალითი დაასახელოთ?

– ამის დამადასტურებელი მაგალითი ბევრია. მე მხოლოდ ერთს დაგისახელებთ, რომელიც ბათუმის ისტორიულ ბუღვარის მიმართ წამოიჭრა. ვილაცას გაუჩნდა ინტერესი, აქაური ინფრასტრუქტურა თავისი ინტერესებისთვის მოერგო. ასეთი მცდელობა ჩვენს ქალაქს არ აკლდა – გარკვეული ჯგუფები ბათუმს უყურებდნენ, როგორც მსუყვე ლუკმას, როგორც შემოსავლის წყაროს თავიანთი ბიზნესისთვის. ჩვენი ისტორია და ადგილობრივი ტრადიციები აბსოლუტურად იგნორირებული იყო. ამჯერადაც მოინდომეს სახეირნო ხეივანის ნაცვლად მაღაზიების, გასართობი ცენტრების და ა.შ. აშენება. ამით ბათუმის

ისტორიული გული სრულად კარგავდა თავის სახეს და ტრადიციულ დანიშნულებას. ახალს არაფერს ვიტყვი, თუ თქვენი გაზუთის მკითხველებს შევახსენებ, რომ ბათუმის ბუღვარი უნიკალურია და შავი ზღვის სანაპიროზე მისი მსგავსი არც ერთ სხვა ქვეყანაში ეს გამორჩეულობა ეკარგებოდა ჩვენს ქალაქს.

ასეთი პერსპექტივა არ აღარდებდა არც რეგიონის ხელმძღვანელობას, არც ქვეყნის სათავეში მდგარ ადამიანებს. პირიქით, „ვილაც“ ფრიად იყო დაინტერესებული თავისი კერძო გეგმებიდან გამომდინარე. ეს მხოლოდ ერთი მაგალითია. ახლა სხვასაც მოვახსენებთ იმ კომიტეტის პრაქტიკიდან, რომელსაც ვხელმძღვანელობ აჭარის უმაღლეს საბჭოში და რომლის საკურატორო დარგებია ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური საკითხები.

საკანონმდებლო ორგანოში მუშაობის პირველივე დღეებში დაერწმუნდი, რომ აჭარის ჯანდაცვის სამინისტრო ერთგვარად უფუნქციო წარმონაქმნია, რომელიც განახორციელებს საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს მიერ შემუშავებულ პროგრამებს, რაც, ცხადია, მნიშვნელოვანია, მაგრამ, სამწუხაროდ, ერთადერთი ფუნქციაა. ამასთანავე, მას უფლება არ აქვს, გააკონტროლოს ავტონომიურ რესპუბლიკაში მოსახლეობის მომსახურების ხარისხი. აჭარის ჯანდაცვის სამინისტროს არავითარი ბერკეტი არ გააჩნია თავის საკურატორო ტერიტორიაზე მოაწესრიგოს ეს პრობლემა. აღარაფერს ვამბობ პრობლემაზე, როცა ადგილობრივ მოკლებული ვართ ქვეყანაში შემოტანილი სამკურნალო საშუალებათა ხარისხისა და ეფექტიანობის შემოწმების უფლებას.

ჩვენი ეს წინადადება დახვეწილად სახით წარმოდგინეთ აჭარის უმაღლესი საბჭოს სესიას, რომელმაც ერთხმად დაუჭირა მას მხარი. ეს გადაწყვეტილება გაუგზავნეთ საქართველოს პარლამენტს და მოვითხოვეთ, რომ საქართველოს კანონში ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ შეგვტანათ ცვლილება, რომელიც აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის შესაბამის სამინისტროს აჭარის ტერიტორიაზე არსებულ სამედიცინო დაწესებულებებში ჯანმრთელობის დაცვის ხარისხის შემოწმების უფლება მიეცემოდა. იქ კი წინააღმდეგი წავიდნენ. რის გამოც მომიწია ამ კანონპროექტის გამოწვევა.

– პირდაპირ მითხარით, პროტესტის იმ ფორმამ, თქვენ რომ განახორციელეთ, გამოიღო სასარგებლო ნაყოფი?

– მხოლოდ ის, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ დაკარგა უმრავლესობა აჭარის უმაღლეს საბჭოში.

– ე. ი. როცა საქართველოს პარლამენტი სათანადოდ ვერ აანალიზებს და ვერ აფასებს რეგიონების მიერ დაყენებულ წინადადებებს, საპარლამენტო უმრავლესობას ეს ადგილებზე გავლენის დაკარგვად უჯდება?

– ასე გამოდის. გეკარგვინებს იმ ტემპს, რომელიც არჩევნების წინ მოსახლეობისთვის მიცემული დაპირებების შესახებ ურულდება გეკონდა აღებული, რაც, თავის მხრივ, წინასწარჩვენად გარკვეულ უარყოფით ფონს ქმნის მმართველი კოალიციისთვის.

– თურქეთის ექსპანსიის თემა, რომელიც დეპუტატმა გოგი თოფაძემ წამოჭრა, საქართველოს პარლამენტში მწვავე დებატების მიზეზი გახდა. როგორია თქვენი დამოკიდებულება ამ საკითხისადმი?

– თურქეთთან მეგობრობა და კეთილმეზობლური ურთიერთობა ჩვენთვის, რა თქმა უნდა, მტრობასა და დაპირისპირებაზე უმჯობესია, მაგრამ საგარეო პოლიტიკა ამ მიმართულებით დიდი სიფრთხილითა და წინდახედულებით უნდა განხორციელდეს. ამას გვიკარნახებს აჭარაში და, უპირველეს ყოვლისა, ბათუმში წლების განმავლობაში ჩამოყალიბებული ვითარება და, მეორე, – დღევანდელ ეტაპზე რუსეთსა და თურქეთს შორის უკიდურესად გამწვავებული ურთიერთობა. ნაციონალების ხელისუფლების პოლიტიკამ, პირდაპირ გეტყვით, ძალიან შეუწყო ხელი თურქეთის ინტერესების განხორციელებას საქართველოში. ეს მაშინ, როცა ახლან აბაშიძის პერიოდში ამ საკითხს ფრთხილად ეკიდებოდნენ.

– ნაცების მმართველობის პერიოდში თურქებისთვის ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეობის მიცემა სააკაშვილს პობად ექცა.

– იმ პერიოდში ბათუმში შემოდოდნენ ყველა ჯურისა და კატეგორიის ადამიანები, მათ შორის ბევრი ავანტიურისტიც იყო. ეს არაერთხელ უთქვამთ ჩემთვის თურქებს: ნორმალური სახელმწიფო ასეთებს ქვეყანაში არ გაააჭანებსო. ჩემი და – შუშანა ფუტყარაძე, ერთ-ერთი პირველი იყო ნიკო მარის შემდეგ, რომელიც „თურქეთის საქართველოს“ სამეცნიერო მიზნით ეწვია. სხვათა შორის, ტერმინი „ჩვენებურები“ პროფესორ შუშანა ფუტყარაძის მიერ არის დამკვიდრებული სამეცნიერო ლიტერატურაში თუ სასაუბრო ენაში. სწორედ ჩვენებურებთან იყო ჩასატარებელი მნიშვნელოვანი სამუშაო, ქართული თვითმყოფადობისა და ქართული ცნობიერების შენარჩუნება-გადვივებისთვის. ეს ერთი; მეორე – ქართული სახელმწიფოებრიობის შემენებლობაში მათ ჩასართავად და არა გარკვეულ ჯგუფების კერძო ინტერესების განხორციელებისთვის ხელშეწყობად.

– მათ, ვისაც საქართველოს მოქალაქეობა მიანიჭა სააკაშვილმა, როგორც ამბობენ, ქართულ ფესვებთან არავითარი კავშირი არ აქვთ...

– ბევრი მკვლევარი და არა მხოლოდ ისინი, საეჭოდ მიიჩნევენ მათ ქართულ წარმომავლობას. მათ თურქეთში ჩასული ჩვენი ყოფილი დიდმოხელეებისთვის მასპინძლობის გაწვევის საპასუხოდ ჰპირდებოდნენ საქართველოს მოქალაქეობას და ურიგებდნენ საქართველოს პასპორტებს. არა და, ახლო შესება მაქვს თურქეთში ქართულ დიასპორასთან, ქართველობით სულანთებულ ჩვენებურებთან, რომლებიც საქართველოს მოქალაქეები არ არიან.

– სააკაშვილის სიმპათია მათზე არ გავრცელდა.

– დიახ. თურქეთი, მოგეხსენებათ, მრავალეროვანი ქვეყანაა – არიან სომხებიც, ქურთებიც, კემშილებიც – გათურქებული სომხებიც, რომლებსაც სააკაშვილი განსაკუთრებული მონღომებით ანიჭებდა საქართველოს მოქალაქეობას. ამ საკითხს უნდა მიხედოს ჩვენმა ხელისუფლებამ. კიდევ ერთი. ამას წინათ პრეზიდენტყოფილი ტელევიზიით გამოდიოდა და ტრამპის ბაზობდა, როგორ გაიზარდა ბათუმში მცხოვრებთა რაოდენობა მისი პოლიტიკის წყალობით, რომელმაც მიიზიდა ხალხი, როგორც პერსპექტიულმა კურორტმა.

– ბათუმის ნიუ-ვასიუკიით აყვავებას გეპირდებოდნენ... ასიათასობით სამუშაო ადგილის შექმნას.

– ქალაქის მოსახლეობის გაზრდაც მაგოპერდინა: სინამდვილეში, არც მეტი, არც ნაკლები, ბათუმს შემოუერთეს მიმდებარე რაიონების სოფლები. იმ სოფლებს ქალაქისა არაფერი დატყობია, პირიქით: „გაზრდილ-გაფართოებული“ ბათუმის ქუჩებში, ინდოეთის არ იყოს, ძროხები და სეირნობენ. მიმანია, რომ ხელისუფლებამ სასწრაფოდ უნდა გამოასწოროს ეს სიმამინჯე – სოფელი სოფლად უნდა დარჩეს. გაუგებარია, რატომ აქამდე არ დაუბრუნეს ეს სოფლები რაიონებს კუთვნილებისამებრ.

– უთუოდ მიაქცევდით ყურადღებას, რომ ქართულ პრესაში დაუფარავად იწერება ბათუმში თურქული ექსპანსიის შესახებ. ადგილობრივ მოსახლეობას რა რეაქცია აქვს ამ რეალობისადმი?

– ადგილობრივი მოსახლეობის გაღიზიანებას იწვევს ის, რომ მას ბიზნესის წამოსაწყებად და გასაძლიერად არ აქვს იგივე პრიორიტეტები, რომლებიც თურქეთიდან ჩამოსულები სარგებლობენ. ასეთი დისპროპორცია ყოფილი ხელისუფლებისგან მოდის. ამ პრობლემის მოგვარებას წინ რა უდგას, ვერ გამოვიცა.

როცა გაჭირვებულ-გაღატაკებული ადგილობრივები მშობლიური ქალაქის ქუჩებში მომრავლებული, ხშირად საეჭვო დანიშნულების თურქული „ობიექტებიდან“ იხმენენ მხოლოდ აღმოსავლურ მუსიკას, მხოლოდ თურქულ საუბარს, რა თქმა უნდა, ღიზიანდებიან. მწვავე რეაქცია და დაპირისპირება რელიგიურ თუ ეთნიკურ ნიადაგზე რეალურ კონტრებს იქნეს, ამიტომ ყველანაირად უნდა ვეცადოთ, რომ ეს პრობლემა კანონის ჩარჩოებში, თანასწორობის პრინციპით გადავწყვიტოთ. დღეს კი ვითარება სახიფათოა და ამის დაუნახაობა დანაშაულია.

– თურქეთის რესპუბლიკასთან კეთილმეზობლური ურთიერთობის შენარჩუნების აუცილებლობის ეჭვქვეშ დაყენება გამორიცხვულია, მაგრამ რუსეთ-თურქეთის მწვავე დაპირისპირების ფონზე როგორ გეხსენებათ ჩვენი ჩრდილოეთი მეზობლის მიმართ განსახორციელებელი პოლიტიკა აჭარაში, რომელიც თურქეთთან უშუალოდ მოსახლვე რეგიონია?

– ერთმა ჩემმა თურქმა მეგობარმა, რომელსაც რუსეთში დიდი სამშენებლო ბიზნესი ჰქონდა, მაგრამ სანქციების დაწესების შედეგად იძულებული შეიქნა, შეეწვეოდა საქმიანობა, თქვა ასეთი რამ: თუ თქვენ რუსეთთან ურთიერთობას მოავარებთ (მოგეხსენებათ, დღეს ამ მხრივ ჩვენთან დატობის პერიოდი დაწყებული, შეიძლება ამან ჩვენი მდგომარეობაც გამოასწოროს. საქართველომ შეიძლება ერთგვარი მედიატორის როლიც კი იტვირთოს ამ სიტუაციაში. რუსეთსაც და თურქეთსაც საქართველოში თავიანთი ინტერესები აქვთ, და ჩვენ ჭკვიანური პოლიტიკით შეგვიძლია ამ ურთულესი საქმის მოგვარებაში პოზიტიური წვლილის შეტანა.

ესეც არის ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთი ისტორიული მისია დროის მოცემულ მონაკვეთში.

ესაუბრა არმან სანმბლიძემ

გაზეთ „ილორი“-ს კომენტარი: მიჭირს იმის დაჯერება, რომ საქართველოს დაუბინებელ მტერ ნაცებს და მათ ნარკომან ბელადს სააკაშვილს ყველაზე მეტი მხარდამჭერი ჩემს მშობლიურ კუთხეში – სამეგრელოში ჰყავთ. კიდევ რა სიაგაკცე უნდა ჩაიღინონ ფაშისტმა ნაცებმა, რათა საზოგადოების აბსოლუტურმა უმრავლესობამ (გარდა ანგაჟირებული და ნაცების ფულს დახარბებული არარაობებისა) ირწმუნოს ის ამბავი, რომ სააკაშვილი და მისი ნაცბანდა საქართველოს გასანადგურებლად იყვნენ მოწვეულები და რომ არა 2012 წლის არჩევნები, ეს დაშნაკები სისრულეში მოიყვანდნენ ვერაგულ ჩანაფიქრს! ფაქტები გნებავთ? – ნაცებმა თითქმის სრულად გაანადგურეს საქართველოს განათლება, მეცნიერება, კულტურა, სპორტი, ეკონომიკა, რელიგია... მათ გადაიტანეს პარლამენტი ქუთაისში და აპირებდნენ საქართველოს დედაქალაქის ქუთაისში გადატანას, რითაც სათავე დაედებოდა აღმოსავლეთ საქართველოში სირიიდან თუ სხვა ქვეყნიდან სომხების მასიურად შემოსახლებას გაეროს და სხვა პუნქციონარული ორგანიზაციების ეგიდით! თუ ავადსახსენებელი მიხეილ (გარეგინ) სააკაშვილისა და დაშნაკი ნაცების ამ საქციელში მტრულ განაზრახვებს ვერ დაინახავ, ან საქართველოს ჭკვიანი და ცბიერი მტერი ხარ, ან უგუნური მოყვარე!!!

ილორი მს ბზა საქდრაძლე არ მიბვივანს!

„ოხ, ღმერთო ჩემო! სულ ძილი, ძილი, როსდა გვეღირსოს ჩვენ გაღვიძება?“
ილია

ბ-ნი ბიძინა ივანიშვილის დაპირება, რომ საქართველოში ქართულ ეროვნულ ტრადიციებზე დამყარებული სახალხო მმართველობა დამყარდებოდა და იმ ბალანსიდან განათავისუფლდებოდა, რასაც „ნაციონალიზმი“ ჰქვია, ყველასათვის ცხადია, რომ ჩაიღურის წყალი დალია. ქართული საზოგადოებისთვის განსაკუთრებით მტკივნეულია, რომ რეალური მიზეზი ივანიშვილის ხელისუფლებაში მოსვლის ამერიკული პროექტი იყო, ბოკერიას შუამავლობით, და არა ქველმოქმედის, სამშობლოზე შეყვარებული პიროვნების კეთილი ნება და ქართველებზე გულისტკივლი. ეს გარემოება მის განცხადებაშიც აისახა, როცა ბრძანა, რომ რუსეთს არ დაეღაპარებოდა, სანამ ჩვენი ტერიტორიები ოკუპირებული აქვს. სწორედ ამიტომ პირველი ნაბიჯი ჩვენ უნდა გადავდგათ, თანაც პუტინის მმართველობის პერიოდში. საგულისხმოა, რომ ლავროვმა ვილინოუსში არც მოუსმინა და არც დაეღაპარა საგარეო საქმეთა უმწიფარ და მარიონეტ მინისტრს, რომელიც მაღლიერების ცრემლებს აღვარდვარებდა მონური მორჩილებით ასოციირების ხელშეკრულების ხელმოწერისას.

საქართველოს პირველი პრეზიდენტის თანამებრძოლი – ვალერი გაბელია აცხადებს, რომ 2004წ. პუტინი მონდომებული იყო მოლაპარაკება დაეწყო ხელისუფლებასთან და საუკუნის პრობლემა გადაეჭრათ, მაგრამ ხელისუფლებამ არ ინება საპასუხო ნაბიჯის გადადგმა, რადგან დასავლეთი და ამერიკა ცდილობენ პოსტსაბჭოთა სივრცის დისტანცირებას რუსეთისაგან. ხელისუფლებისგან ამ თემის იგნორირება ნიშნავს, რომ არ აღვივებთ იმ ადამიანთა ბედი, საკუთარი სახელ-კარი და მიწა-წყალი რომ დაატოვებინეს და გლეხები ბაზრის მაწანწალებად აქციეს. ძალიან შეიმედებოდა ბ-ნი ბიძინას ერთი ფრაზა მისთვის ჩვეული უსტიკუღაცით: „ი, გახსოვთ როგორი ცხოვრება იყო საბჭოთა კავშირის დროს“... და აღარ დაამთვრა ნაცების შიშით. შეიმედებოდა ბერას სიმღერის ტექსტიც: „ქართული, ყველაფერი ქართული“... თუ ვინმე ფიქრობს, რომ საბჭოთა და მოსკოვიდან დასაჯებულია წავაგაროთ და დღეს ამ ბედნიერებით ვტკბებით, იქნებ მიპასუხოთ, რატომ იმართება ჩვენი სამშობლო ვეროპა-ამერიკის დირექტივებით, თანაც უფრო ვერაგულად და მიზანმიმართულად?! ხელისუფლების წარმომადგენელთა დაავადებულ ცნობიერებაში სამშობლოს სიყვარული საკუთარ კეთილდღეობაზე ზრუნვამ ჩაანაცვლა. ფინანსდება მხოლოდ არაეროვნული პროექტები და შენერებულია ქვეყნის ეროვნული განვითარების ყველა ბერკეტი.

შეიმედებოდა, რომ რესპუბლიკელებს ბ-ნი ბიძინა გვერდზე გასწევდა, როგორც არაეროვნულ ძალებს, მაგრამ ყველა ბერკეტი რესპებს ჩაუვდოდა ხელთ და აირჩიეს ეროვნული ტრადიციების მაგინებელი პრეზიდენტი მისივე კეთილდღეობისთვის. ნაცვლად სახალხო მმართველობისა, სადაც ხალხი უნდა იყოს შემკვეთი, ხოლო ხელისუფლება – შემსრულებელი, მივიღეთ დიბურასტული მმართველობა, რაც ემსახურება თავად ხელისუფლების წევრთა და უცხოელების, ე.წ. ინვესტორთა გამდიდრებას, ხალხისათვის და ქართული ტრადიციებისთვის მიუღებელი უცხო კანონების შემოღებას და ერის თვითგანადგურებას. თუ საქართველოს საგარეო პოლიტიკა მსოფლიო გლობალური პოლიტიკის ნაწილი უნდა იყოს, ვინ დაუშალა ხელისუფლებას თუნდაც აღმსრულებლის ძეგლის დაბრუნება ძველ ადგილზე? მეტიც, ძველი რომ არ დაბრუნდეს იმ ადგილზე საბაგირო გზის მშენებლობა დაიწყეს! დღემდე იძულებულს ხდინან საზოგადოებას სულაქოთებული კრიმინალი ნაცების განცხადებები ისმინოს ხელისუფლების წევრთა არაფრისმთქმელ განცხადებებთან

ერთად დიალოგის რეჟიმში, რაც საზოგადოების ზიზღსა და სიძულვილს იწვევს. პარლამენტის თავმჯდომარე თუ, ერთის მხრივ, მკვლელი ნაცების სახის გადარჩენას დემოკრატიის გადარჩენად მიიხსენებს, რაც 17 აპრილს პრეზიდენტის ვიზიტისას განაცხადა, მეორეს მხრივ, უკრაინაში მიტინგების დარბევის საპასუხოდ მთავრობის მიმართ (წერილობითი) პროტესტი გამოხატა ნაცებთან ერთად და აცხადებს, რომ მთელი პასუხისმგებლობა უკრაინის ხელისუფლებას ეკისრება – ეს ამაზრხენი ცინიზმია!

ნაცების სახის გადარჩენით თავის გადარჩენა უნდა „ოცნებას“, რადგან დისკრედიტებულ ოპოზიციას ყოველთვის მოუგებს არჩევნებს. სხვაგვარად მას მომავალი არა აქვს.

ივანიშვილი საეკლესიო დოგმების წინააღმდეგობა, მაგრამ თავად მოწვევებს დოგმებს: დ. უსუფაშვილს ნუ აკრიტიკებთ, სახელმწიფო მოღვაწეა და პატივი უნდა სცეთო. ვერაფერს მიკარნახებს პატივი ვცე თუ არა უსუფაშვილს, რამეთუ პიროვნება თავად უნდა აღვივებდეს ხალხში პატივისცემას თავისი განვლილი გზით, ეროვნული თვითშეგნებით, ქვეყნისა და ერის ტკივილის გათავისებით.

ხელისუფლების იდეოლოგიურმა გეპტელმა, ლ. ბერძენიშვილმა ჩემი დედასამშობლო დუიან ფსიქოპატთან – სააკაშიელთან გაათანაბრა რეიტინგით და არჩევანის წინაშე დაგვაყენა: ვეროპა თუ დამნაშავე ექსპრეზიდენტის დასჯა? პასუხი ერთმნიშვნელოვანია: რა თქმა უნდა სამართლებრივი სახელმწიფო ვეროპისა და ამერიკის ჩინოვნიკთა დიქტატის გარეშე, რომელნიც ისეთივე კრიმინალები არიან, როგორც ნაცები. საკმარისია ამ ცისფერფალოსინათა ხელის მითათუნება და ხელისუფლების წარმომადგენლები უსიტყვო, მონური მორჩილებით ასრულებენ მათ დირექტივებს.

ი. ალასანია გემოდგვრავს, რომ ჩვენ უნდა ვაღიაროთ და დავაფასოთ წინა მთავრობის ძალისხმევა ქვეყანაში პროგრესის მისაღწევად. რამდენ კარში თამაშობს ეს არსება? სააკაშიელმა მართლაც დაანახა მსოფლიოს რომ ჩვენს სამშობლოს მანიაკი მართავდა 9 წელი და „პროგრესიც“ შემოიტანა ქვეყანაში პოლიტიკური პროქტოლოგიის სახით.

საბჭოურ პერიოდში საქართველოს სახელი სტალინთან ასოცირდებოდა, ჭეშმარიტ გენიოსთან, რომელმაც მთელ მსოფლიოს დაანახა, რომ მსოფლიოში უძლიერეს სახელმწიფოს საქართველოში დაბადებული ქართველი გენიოსი მართავდა. მასსოვს უნივერსიტეტიდან შუა აზიაში მოგზაურობის დროს როგორი სიყვარულით და ცნობისმოყვარეობით დაგვეყვებოდა ადგილობრივი მოსახლეობით: „საქართველო, სტალინი“ შეძახილებით.

როცა საკანონმდებლო ორგანოს წარმომადგენელი თავად ცდილობს კრიმინალის გამართლებას და კანონსამართლებრივ ჩარჩოებში მოქცევას ეს ქვეყნის მომავალს საშიშ პროცენდენტს უქმნის. შეკვეთილი მკვლევრობის შეფასების სანაცვლოდ 10 დადებით და 10 უარყოფით ახსნას გვთავაზობს, როგორც ჩანს ლიტერატურასთან ახლოსმყოფ „დ. ზურაბიშვილს იაპონელი მწერლის – აკუტაგავას“ ნაწარმოები წაკითხვისას და მისი იმპროვიზაციები შემოგვთავაზა.

ე.წ. პრეზიდენტმა რომელიც ზოგადი განცხადებებით იფარგლება, თავი შეიკავა „ორი გვამის“ თემის შეფასებისაგან, სამაგიეროდ ისეთ ჯარზე ოცნებობს, რომელიც ნებისმიერ აგრესორს სურვილს დაუკარგავს საქართველოსთან დაპირისპირების საინტერესო, ვის უქნევს თითს უმრავლესობის პრეზიდენტი, რუსეთს თუ თურქეთს? იქნებ ი. ალასანიას ინფორმაციას ვერდნობა, რომ ჩვენი ჯარი პრაქტიკულად უკვე ნატოშია?

თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა დავიდოღლუმ ღიად განაცხადა, რომ ეკონომიკის საშუალებით აპირებენ თურქული იმპერიის აღდგენას, რომლის შეზღვევლობაში იყო ბათუმიც. აგრესორი

აგრესორად დარჩა, შეიცვალა მხოლოდ მიდგომები და ხმალი ფულმა ჩაანაცვლა. 2004 წლის 17 მარტს აზერბაიჯანში თურქეთის ელჩმა უნალ ჩევიკოვმა განაცხადა, რომ ყარსის ხელშეკრულების თანახმად თურქეთს აჭარაში ჯარების შეყვანის უფლება აქვს. პუტინი არ დაეთანხმა, მაგრამ როგორ მოიქცევა რუსეთის ხელისუფლება თუ საქართველო კვლავ ვეროპისკენ აიღებს გეზს? 75 მილიონიან თურქეთს აღუდგება წინ ქართული ჯარი და საჯიმო ბიჭებს უჯიმო ხელისუფლების სკამებს შეეწირავთ?

ორი საუკუნე ფაქტიურად რუსეთთან ერთ სახელმწიფოდ ვიცხოვრეთ და ერთიანმა ტერიტორიულმა სივრცემ შეგინარჩუნა ტერიტორია, იდენტობა და რწმენაც. მაინც, რას ელის ქართველი საკუთარი ქვეყნის ინტერესების დამცველი რუსეთის ხელისუფლებისგან, როცა თავად საქართველოს ხელისუფლება არ იცავს თავისი ქვეყნის და ხალხის ინტერესებს? თურქეთი ცდილობს გაიმყაროს პოზიციები საქართველოში თურქი მოსახლეობის მიგრაციის ფონზე, რაც საქართველოს დიდ საშიშროებას უქმნის. არ გამოირიცხება შეიარაღებული აგრესიაც.

1974წ. თურქეთმა შეიყვანა ჯარები კვიპროსში და კუნძულის 1/3 დაიკავა. ნატოს წევრ ქვეყნის – საბერძნეთის, ასევე ამერიკისა და ევროკავშირის წინააღმდეგობის მიუხედავად მას შემდეგ არაფერი შეცვლილა, გარდა იმისა, რომ კვიპროსის დანარჩენი 2/3 ნაწილი ევროკავშირის წევრი ქვეყანა გახდა.

ამჟამად საქართველო ქალტური განვითარების პრინციპით იმართება და არ არის კონცენტრირებული საგარეო საფრთხეებზე, რადგან ხელისუფლება საკუთარ კეთილდღეობაზე ზრუნვით არის დაკავებული. ექსპრეზიდენტმა მინისტრებს ხელფასები 4000-დან 8 ათასამდე გაუზარდა, ხოლო დაუბეგრავი მინიმუმი 150 ლარი დააწესეს, რაც ცინიზმი და მასხრად აგდებაა. ამ ქმედებით ხელისუფლებამ მდიდარი უფრო გაამდიდრა, ხოლო ღარიბი გააღატაკა, რაც ადამიანში კრიმინალური ცნობიერების გაღვიძების პროცენდენტად შეიძლება იქცეს. ხელისუფლების უმოქმედობამ იძულებული გახადა საკუთარი ხალხი უცხოეთში გადახვეწოს, იმათხოვროს, იქურდოს, მონურად ემსახუროს დამპყრობებებს. ეს ხალხის უპატივცემულობაა და ამიტომაც უცხოური კომპანიები მონებივით ექცევიან ჩვენს მოქალაქეებს. ასეთი პოლიტიკით არც უცხო ქვეყნების ხელისუფალთა მიერ იმსახურებს პატივისცემას საქართველოს მთავრობა.

თუ პოსტსაბჭოთა ქვეყანაში, კერძოდ, ეახახეთში პენსია 2005-დან 4005-ის ეკვივალენტია სტაჟისა და დამსახურების მიხედვით და ინფლაციის შემთხვევაში მოსახლეობა კომპენსაციასაც კი იღებს, ეს მმართველი ხელისუფლების გონიერებაზე მიუთითებს, რომელიც მალე ქვეყანას ევრაზიულ კავშირშიც გააერთიანებს.

საქართველოში კულტურის ძეგლებსაც სტატუსი ჩამოართვეს, საავადმყოფოებიც გაყიდეს, რის შედეგადაც კვალიფიციური ექიმის კონსულტაცია გაორმაგდა და გასამაგდა, ხოლო საზოგადოებას დაზღვევის სახით ძაღლივით ძვალი გადაუდგეს. ასეთ დაზღვევას სჯობდა კარგად დაიწყოებული ძველი გაიხსენონ, როცა სრულიად უფასო ექმონდა სამედიცინო მომსახურება და „ვეროპისკენ მიმავალ გზაზე“ წითელი ჯვრის საავადმყოფო გახსნან, სადაც უფასოდ იმკურნალებდა მოსახლეობა.

ბ. ივანიშვილის გარემოცვის ფალოს-მორტემულმა წევრებმა ექსპრეზიდენტის არასამთავრობო ორგანიზაციის „მოქალაქის“ გენ. დირექტორად გაურკვეველი ორიენტაციის „ფალოსჭამია“ პიროვნება შეუგდეს, რომელიც 2012 წ. ლებტ საზოგადოების შეკრების ინიციატორი იყო ემზარდ ჯგერენაიასა და საჯარო ბიბლიოთეკის დირექტორ გუკუელიძესთან ერთად. მათ პატივსაცემად გამართულ შეხვედრაზე ეროვნული ბიბლიოთეკის ფრანგულ დარბაზში ფალოსის ფორმის ტორტიც

დააგემოვნეს. ეს ყოველივე ექსპრეზიდენტის ღირსების შესაღასად მოაწვეს რესპუბლიკელებმა, პიროვნების, რომელმაც სარკოფაგიდან ამოღებული მუშიადტკეული რესპუბლიკელები გააცოცხლა და ქვეყნის მართვის საღავეები ჩააბარა. კიდევ არაერთ სირცხვილს იკვებებს ბ-ნი ბიძინა მისი რჩეული დასავლური ორიენტაციის მქონე „პარტი გუნდის“ წყალობით.

ეროვნულ ბიბლიოთეკაში ეროვნული სული უნდა ტრიალებდეს და არა სულაქოთებულთა სიმყრადე. მათთვის უმჯობესია რომელიმე ევროკავშირის წევრ ქვეყანაში ლებტ წარმომადგენლებს სექსუალური მომსახურება გაუწიონ.

დიდ პატივისცემას გამოვხატავ ი. ღარიბაშვილის მიმართ, მაგრამ ასეთი გუნდი არც ქართულ საქმეს გააკეთებინებს და მის დისკრედიტაციასაც შეეცდება.

მსგავსი ცნობიერების ადამიანები „მეგობარ“ ევროპელთა თუ ამერიკელთა მითითებით აღრმავებენ შუღლსა და დაპირისპირებას. ამის მაგალითია უკრაინაც, სადაც ქვეყნის „დემოკრატიული“ ოპოზიციის ლიდერი ვ. კლიჩკო, რომელიც პირად გამორჩენაზე ორიენტირებული, დედასამშობლოს დასანგრევად მზად არის. იმ ქვეყნის დასანგრევად, რომელიც საბჭოთა კავშირის პერიოდში თუჯის, ფოლადის, ქვანახშირის, მარცვლეულის და სხვა პროდუქტების წარმოების მხრივ ჩემპიონი იყო ევროპის ქვეყნებთან შედარებით და ეს კომპარტიის მე-19 ყრილობაზეც აღინიშნა. აი, რატომ ისწრაფვის უკრაინისკენ ევროკავშირი, რომელსაც როგორც ვამბობს მსგავსი ქვეყნების სახით ახალი, ცხელი სისხლი სწყურია თავისი არსებობის გასახანგრძლივებლად. ოპოზიციის ლიდერი ზნეობრივ დეფიციტსაც განიცდის. ამას ადასტურებს გერმანულ გეიურნალ MAX-ისთვის გადაღებული მისი შიშველი ფოტოსურათები, რითაც უცხო ქვეყნის პედერასტებს თავისი დაკუნთული სხეულით ვნებებს აღუძრავს. ასეთმა კაცმა უნდა მართოს უკრაინის პოლიტიკური პროცესები?

საპარლამენტო უმრავლესობას არ უნდა პროტესტი იმ სისტემის წინააღმდეგ, რაც გვამებზე და სისხლებზე აგებული ხელისუფლების წარმომადგენლებმა შექმნეს. მეტიც, მათ გზას აგრძელებენ გვამებისა და პოლიტიკური პროქტოლოგიის გარეშე. სამწუხაროა, რომ საუკუნეების მანძილზე მტერთან მებრძოლი ქართველის სულში ჩაკლეს სიმართლის გრძნობა და გამოხატვის თავისუფლება.

სამაგიეროდ, ბელგიის პარლამენტის წევრის – დორან ლუის სკანდალურმა გამოსვლამ ბრიუსელში, რომელიც სისტემას დაუპირისპირდა, ოდენამე ქართველთა გამოღვიძების იმედი ჩამისახა: „...წადით თქვენი, ყველასი... მემარჯვენე, მემარცხენე და ცენტრისტული, ე.წ. კეთილისმყოფელი პარტიებისა, კორუფციული ელიტის ფესვსაღმლის ღანჩის მლოკაგებისა, წადით თქვენი, ყველასი... ვინც თამაშობს ბომბებით; წადით თქვენი... ვინც დემოკრატად ასადებთ თავს და სინამდვილეში სისხლის სამართლის საზიზღარი დამნაშავეები ხართ!“

პარლამენტარის გამოსვლა სრულიად ასახავს საქართველოს დღევანდელ რეალობას და მოუთმენლად ველი ჩვენი ღირსების მქონე პრემიერი მსგავს მმართველს კარგი კახური ტრადიციული როდის დააბოლოვებს!

მანამდე კი მინდა ნ. დუმბაძისეული პათოსით თავად მივმართო დაავადებული ცნობიერების მქონე საქართველოს რიგით თუ საჯარო პირებს: – „გაიღვიძეთ, სამშობლოს გამყიდველებო, მკვლევებო, მკვლევრობის და გვამების შემკვეთებო, დამაინაზღვრებლებო, მწამებლებო, კრიმინალთა მფარველებო, „ოცნებაში“ ჩანერგილებო, პროქტოლოგ-პედერასტებო, ფალოსჭამიებო, თაღლითებო, მანიაკებო; გაიღვიძეთ, „ქვეყანა აშენდა“, ევროკავშირში ხართ!“

ფუი!
იზა თამაზაშვილი, ფილოლოგი-ადმოსავლეთმცოდნე

კატრულთან დაკავშირებით გავრცელებული „სკანდალური“ ვიდეო რამდენიმე წლის წინ არის გადაღებული – შს მინისტრის საბანგებო განცხადება და პასუხი ყველა ბრალდებაზე

გავრცელებული ვიდეომასალა, სადაც საპატრულო პოლიციის თანამშრომლების მიერ მოქალაქის დაკავების ფაქტია გადაღებული. გავრცელებული ვიდეო ინფორმაცია, რომ ვიდეოკადრები ბათუმში წელს, 16 აპრილს არის გადაღებული, რა დროსაც სამართალდამცველებმა მოქალაქეები ირაკლი ჯააში და ირაკლი ბუაღაია დააკავეს.

თუმცა, თუ კადრებს კარგად დააკვირდებით, მიხვდებით, რომ ვიდეო რამდენიმე წლის წინ არის გადაღებული. ამაზე მეტყველებს საპატრულო პოლიციის თანამშრომლების უნიფორმები და ავტომობილი. აღნიშნულთან დაკავშირებით ცოტა ხნის წინ განცხადება გავრცელება შინაგან საქმეთა მინისტრმა. გიორგი მღებრიშვილის ინფორმაციით, ბოლო დროს ადგილი აქვს პოლიციელების საქმიანობის დაკნინების მცდელობას რასაც ის არ დაუშვებს. „შეგოგორც შინაგან საქმეთა მინისტრი, ვაცხადებ, რომ მიმდინარეობს ქვეყნის პოლიციის მიზანმიმართული დისკრედიტაცია!

მე არ დაგუშვებ ჩვენი პოლიციელების ღირსების დაკნინების მცდელობას! არ დაგუშვებ, რომ ჩემი კოლეგები, ადამიანები, რომლებიც საკუთარ სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას ყოველ დღე რისკის ქვეშ აყენებენ, რათა კეთილსინდისიერად შეასრულონ თავიანთი მისია – დაცვან ყოველი ჩვენგანის უსაფრთხოება – გახდნენ სისტემატური თავდასხმისა და მორალური ზეწოლის მსხვერპლი.

დიახ, ჩვენ გამოვუცხადეთ უკომპრომისო ბრძოლა კრიმინალს. ამ ბრძოლაში, ჩვენი მოქალაქეების უსაფრთხოების დასაცავად, ჩვენი პოლიციელები მზად არიან, საკუთარი სიცოცხლე გასწიონ. განსხვავებით წინა პერიოდისგან, საქართველოს შს სამინისტროს მხრიდან კრიმინალის წინააღმდეგ წარმოებული ბრძოლა არ ხდება ადამიანის უფლებების დარღვევის ხარჯზე.

სრული პასუხიმგებლობით ვაცხადებ, რომ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო არასდროს ყოფილა საზოგადოებასა და დასავლურ სტანდარტებზე ისე ორიენტირებული, როგორც დღეს. ახალი ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ, ძირეულად შეიცვალა ღირებულებები და ჩვენი ქვეყნის პოლიცია გახდა დემოკრატიზირებული, სრულად დაექვემდებარა საერთაშორისო აღიარებულ ნორმებს, რაც არაერთი საერთაშორისო ორგანიზაციის შეფასებითაც დადასტურდა.

სწორედ დასავლური ღირებულებისა და მოქალაქეობრივი პასუხმგებლობის ნაწილია, პატივი სცე და მხარი დაუჭირო შენი ქვეყნის პოლიციას.

თუმცა, უკანასკნელ პერიოდში გახშირდა და სავარაუდოდ, წინასწარჩვენო ფონზე, კიდევ უფრო გააქტიურდება მიზანმიმართული შეტევა პოლიციის იმიჯზე, რისი ერთ-ერთი ნათელი მაგალითი დღეს მდებარე გავრცელებული კადრებია. ამ კადრების შემოწმებით, უზრუნველყოფილია, მაყურებელი დაარწმუნოს, რომ კონკრეტულ ვიდეო

ოფირზე თანამედროვე პოლიციის მიერ მოქალაქეზე ძალადობის ფაქტია აღნუსხული.

საყურადღებოა, რომ აღნიშნული ვიდეომასალა არ ასახავს დღევანდელ მდგომარეობას. ის გადაღებულია საპატრულო პოლიციის რეზერვინგამდე, ვიდეოში კარგად ჩანს, რომ საპატრულო პოლიციის თანამშრომლებს ძველი ფორმები აცვიათ. ასევე, ფიქსირდება ძველი მარკის და შეფერილობის ავტომობილები „შეოდა“. ამ ყველაფრის გათვალისწინებით, გამოირიცხება, 23 აპრილს გავრცელებული ვიდეო 2016 წლის 16 აპრილს ქ. ბათუმში მოქალაქეების დაკავებას ასახავდეს.

სრული პასუხიმგებლობით ვაცხადებ, რომ თითოეული პოლიციელების მხრიდან გადაცდომის შესაძლო ფაქტი პირად კონტროლზე მაქვს აყენილი და შს-ს გენერალური ინსპექცია, ასევე, პროკურატურა ამ კუთხით დიდ სამუშაოს სწევს. პირველ რიგში, ეს სწორედ ჩემი ინტერესია, რომ 38.000-იან კოლექტივში ზუსტად გამოავლინოს სისტემისთვის ზიანის მომტანი, გამოწვევის პირები, რათა მათ კანონის წინაშე პასუხი აგონ.

თუმცა, არამც და არამც არ დაგუშვებ, რომ ათასობით კეთილსინდისიერი, გულანთხელი პოლიციელები, რომლებიც მუხლჩაუხრებლად მუშაობენ ჩვენი მოსახლეობის უსაფრთხოების დასაცავად, დაუსაბუთებლად, სამართლებრივად გამყარებული მტკიცებულებების გარეშე, ჩრდილი მიადგეთ და ვინმე, საკუთარი კერძო ინტერესების გამო, მათ დაკნინებას შეეცადოს. მე ყოველი ასეთი პოლიციელების გვერდით ვიდგები!

დიახ, არ დაგუშვებ, რომ ჩვენი საზოგადოება გახდეს კრიმინალების, მათი მხარდაჭერების ინსტრუმენტისა და მავანთა არაჯანსაღი წინასწარჩვენო კამპანიის მსხვერპლი!

ჩვენი პოლიცია აპოლიტიკური უწყებაა. მისი მთავარი ამოცანა ქვეყნისა და მისი

თითოეული მოქალაქის სიმშვიდისა და უსაფრთხოების დაცვა, დანაშაულის პრევენცია და აღკვეთაა.

თუმცა, ეს ამოცანა ვერ შესრულდება წარმატებით, თუკი პოლიციას საზოგადოების მხარდაჭერა არ ექნა, თუკი საზოგადოებამ მკაფიოდ არ გამოიხატა ერთმანეთისგან ტყუილი და მართალი. ჩვენ უნდა გვესმოდეს, რომ პოლიციის უსაფრთხო დისკრედიტაცია და მისი დაკნინების მცდელობა – პირდაპირ საშიშროებას უქმნის ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის სიმშვიდესა და უსაფრთხოებას. ეს ქვეყნის წინააღმდეგ მიმართული ქმედებაა, რაზეც ყოველ ჩვენგანს ადვილად შეუძლია პოლიცია უნდა გვეჩვენოს.

ჩემო პოლიციელებო, დეგო და ძმებო, მე მჯერა თქვენი და მსურს, კიდევ ერთხელ დაგიდასტუროთ ჩემი თანადგომა და მხარდაჭერა! ჩვენ ვალდებული ვართ, დაგვდეთ უფრო მაღლა, ვიდრე მავანთა არაკეთილსინდისიერი მიზნებით განხორციელებული პროვოკაციებია და პირნათლად მოვიხადოთ ჩვენი ვალი ქვეყნისა და ხალხის წინაშე!

“ილორის” კომენტარი: მოკლედ, სომხეთიდან “მეხუთე კოლონად” გადმოსხმული სააკიანცი და მისი ნაცდაშნაკები ყველაფერს აკეთებენ ქვეყანაში სიტუაციის ასარეგად, რათა კვლავ ვერაგულად გაძვრნენ ხელისუფლებაში და ბოლომდე მიიყვანონ საქართველოს სახელმწიფოებრიობის განადგურების საქმე. ჩვენი ვალია, გავაფრთხილოთ მოქმედი ხელისუფლება, რათა დროულად აღკვეთონ საქართველოში ამ არაქართული ძალების პარპაში. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მოთმინებიდან გამოსული საზოგადოება თავად მიიღებს ნაცდაშნაკების თავხედური საქციელის ალაგმვის ღონისძიებას, რამაც შეიძლება მასობრივ მსხვერპლამდე მივიყვანოს!

ბედნიერებაა მასწავლებლობა, ბედნიერება!

ამას წინათ ჩემმა მეგობარმა დავით ქობალიამ 1975 წელს გამოცემული პატარა ბროშურა მანუქა, რომელიც ცნობილი პედაგოგისა და საზოგადო მოღვაწის ბესარიონ კიხიას ცხოვრების მიერ განვლილ გზას ეხებოდა. ბროშურა საქართველოს სსრ-ის ეკლესიის სახელმწიფო პედაგოგიურმა საზოგადოებამ დასტამბა და მისი ავტორი გახლავთ გივი ბუთხუხი. ბროშურას დახვეწევა თუ არა, დიდი ხნის მოგონება ამოტივტივდა გონებაში... 1958 წელი იდგა. საშუალო სკოლა დაავითავრე და უმაღლესში ჩასაბარებლად ვემზადებოდი და ორწლიანი სტაჟის დასაგროვებლად შავ მუშად ვმუშაობდი ერთ-ერთ ავტოსაწარმოში. მამა დიდ სამამულო ომში დამედუპა, დედას მცირე ხელფასი ჰქონდა და ომში დაღუპული ოჯახის პენსიას ვიღებდი, მაგრამ მაინც საკმაოდ მოკრძალებულად ვცხოვრობდი. ბავშვობიდანვე აქტიური სპორტსმენი ვახლდით, სკოლაში სწავლის პერიოდში ვიბეჭდებოდი სხვადასხვა საბავშვო გამოცემებში და შეიძლება ითქვას, რომ ოჯახის ძირითადი მარჩენალი მე ვახლდით. იმავე პერიოდში ვთანამშრომლობდი ახლადდაარსებულ გაზეთ “თბილისთან”, სადაც ვაქვეყნებდი სხ-

ვადასხვა შინაარსის ინფორმაციებს და გვარიან პონორარებსაც ვიღებდი. ერთ მშვენიერ დღეს გაზეთის განყოფილების რედაქტორმა ედუარდ სიხარულიძემ მისხმ და მოხოვა გამეშუქებინა პეტრიაშვილის ქუჩაზე მდებარე ქალთა მე-5 საშუალო სკოლაში განთავსებული ავტოპუნქტის მუშაობა, რომელიც თბილისის ქალაქის საბჭოს ადმინისტრაციის დეპუტატთა არჩევნებში იყო ჩართული. ავტოპუნქტში მისვლისას შევიტყვევ, რომ ამ საარჩევნო უბანში კენჭს იყრიდა განათლების დარგის მუშაკი ბესარიონ კიხიარია.

სიმართლე გთხრობთ, საბჭოთა ფუნქციონერებზე წერილების წერას ვერიდებოდი და გვერჩია თავისუფალ თემებზე მუშაობა, რადგან საკმაოდ მწირი ბიოგრაფიის მქონე საბჭოთა ჩინოვნიკის მიერ განვლილი ცხოვრებისეული გზის გასალა-მახებლად ფანტაზიის დაძაბვა გვჭირდებოდა და წერილებს აშკარად დაკრავდა ხოლმე ხელმოწერების ეფექტი, მაგრამ, ჩემს შემთხვევაში აშკარად გამიმართლა, რადგან მართლაც საინტერესო და მრავალფეროვანი წარსულის მქონე ადამიანი აღმოჩნდა ჩემი რესპონდენტი და ძალზე მიხარია, რომ დღეს საშუალება მომეცა გაეცნო ეს დიდებული პიროვნება, რომელმაც თავისი სიტყვა სთქვა საქართველოს საგანმანათლებლო სფეროში.

ბესარიონ კიხიარია 1893 წლის 29 მაისს დაიბადა აბაშის რაიონის სოფელ კოდორში, სადაც დაამთავრა ორწლიანი სასწავლებელი. მიუხედავად ხელმოკლეობისა, ოჯახმა ყველაფერი იღონა შეიღისათვის სათანადო განათლების მისაცემად და ბესარიონმა სწავლა გაავრცელა გორის საოსტატო სემინარიაში, სადაც მისი ერთ-ერთი მასწავლებელი გახლდათ ნიკო ლომოური.

დიდი ნიკო გაცემული უსმენდა სამეგრელოდან ჩამოსულ კაფანდარა ემაწვილს, რომელიც უებრო ქართული მიმოხილავდა მწერლის ნაწარმოებს. ნაწევები ბროშურიდან: “ბესარიონის მსოფლიო ერთხელ ჰქონდა ბედნიერება მწერლის სტუმარი ყოფილიყო და მის მიერ წაკითხული, ჯერ გამოუქვეყნებელი მოთხრობის მოსმენის პატივი რგებოდა

წილად. ისე კი, რა თქმა უნდა, შემდეგშიც მუდამ დიდი მოწიწებით და მოკრძალებით ხვდებოდა სემინარიაში. მწერალიც ყოველთვის კარგად ელაპარაკებოდა, ხანდახან ორიოდვე წუთით გააჩერებდა: ხომ არაფერი გაწუხებს, რაიმე დახმარება ხომ არ გჭირდებაო...”

ამით ყველაფერი ნათქვამი! როცა პირველი მსოფლიო ომი დაიწყო, ბესარიონმა ჯარისკაცის მაზარა ჩაიცვა და თურქების წინააღმდეგ იბრძოდა, დემობილიზაციის შემდეგ კი – 1918 წელს, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტი გახდა. როცა იგი მესამე კურსზე იყო, 50 მოწინავე სტუდენტთან ერთად, ბესარიონმა განცხადება შეიტანა დიდი მეცნიერის დ. უზნაძის ხელმძღვანელობით გახსნილ სამასწავლებლო ინსტიტუტში, სადაც პედაგოგიის ისტორიის კურსს თვითონ დ. უზნაძე კითხულობდა. ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ ბესარიონმა მიიღო სკოლამდელი აღზრდისა და სკოლის ინსტრუქტორის წოდება და დაინიშნა საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის ინსტრუქტორად. პედაგოგიურ საქმიანობასთან ერთად ეწეოდა სამეცნიერო მუშაობასაც და მალე ვლადიმერ დემურიასთან ერთად დაწერა წიგნი “მხარეთმცოდნეობა შრომის სკოლაში”.

იმდენად როული და მრავალმხრივი იყო ბესარიონ კიხიარია მრავალწლიანი მასთან ერთ საგაზეთო წერილში ვერ ჩაატყე-ამიტომ, მისი პიროვნების დასახასიათებლად კიდევ ერთ ნაწევრს დავიმოწმებ ბროშურიდან, როცა პატარა მაწანწალა ცდილობდა ბესარიონისათვის ჯიბიდან ფული ამოერთმია.

- ნაწევრი ბროშურიდან: “ბესარიონმა ბავშვს მავა დაუჭირა, ბავშმა სახეზე ხელი აიფარა და ატირდა. ბესარიონს გული მოუღება, მაგრამ ხელი მაინც არ გაუშვა.
- ჩუ, კარგი, არაფერს დაგიშავებ. მშობლები გყავს?
 - დედა...
 - მამა?
 - ომიდან აღარ დაბრუნებულა...
 - დედა სად მუშაობს?
 - ავად არის.

მეტი არაფერი უკითხავს. ისინი ერთ პატარა, რიყის ქვით მოგებულ ეზოში შევიდნენ და ბნელ, აშშორებულ სარდაფში მოხვდნენ. საწოლში სიციხიანი ქალი იწვა და კვნესოდა...

ბესარიონმა მაშინვე სასწრაფო დახმარების მანქანა მიუყვანა... მერე ლოგინი, საწოლები და ჭურჭელი უყიდა, საჭმლის ფულიც დაუტოვა... შემდეგშიც არ აკლებდა ყურადღებას. ის ქალი როცა განიკურნა, ქალაქის ერთ-ერთ საბავშვო ბაღში მზარეულად მოაწყო, პენსია დაანიშნინა... ასეთ ადამიანზე გავაკეთო საკმაოდ მოზრდილი სტატია, რომელიც გაზეთ “თბილისში” დაიბეჭდა სათაურით “ავტოპუნქტებში მუშაობა გაჩაღდა”, ყველაზე სასიხარულო კი ის იყო, რომ წერილი თვის საუკეთესო ნაწარმოებად იქნა აღიარებული და გაზრდილი პონორარი გამოიწვერეს – 500 მანეთი (1961 წელს რომ 50 მანეთად გადაიქცა), რაც ჩემი ოჯახის ერთი თვის შემოსავალი გახლდათ!

ამრიგად, თამამად შემიძლია ვთქვა, რომ მაშინ სულგანათლებულმა ბესარიონ კიხიარია ჩემს ოჯახსაც გაუწია საკმაოდ სოლიდური ფინანსური დახმარება! არჩევნების შემდეგ შემხვდა და მადლობა გადამიხადა საინტერესო წერილისათვის, დამლოცა და წარმატებები მისურვა ცხოვრებაში!

ეფიქრობ, რომ მისი დალოცვა არ გამიწვილებია!

ცალკერძო დედაჩემი იყო გახარებული, რადგან, როგორც შემდეგ გავიგე, დედაჩემის ბებია კიხიარია ქალი ყოფილა!

ღვწამლობილი და დაფასებული წავიდა ამ ქვეყნიდან ბესარიონ კიხიარია, რომელმაც მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრება საქართველოს განათლების აღორძინების საქმეს შეაღია. ნათელში იყოს მისი სული! მე კი დიდი მადლობა მინდა მიუძღვნა ჩემს მეგობარსა და განგებას, რათა მომეცა ამ დიდებული პიროვნების გახსენების საშუალება!

როლანდ ჯალაღანიძე,
“აიპა“-ს და “ფაზისი“-ს აკადემიების წევრი

ილორი

ციტატები ღვთის შვიანადს ვიბნიდან „სამეგრელო“

ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტის გამომცემლობამ, როდესაც თოფნიშვილის რედაქტორობითა და დავით შავიანიძის ავტორობით, 2015 წ. გამოსცა წიგნი სათაურით: „სამეგრელო“ (ისტორიულ ეთნოგრაფიული ნარკვევები). გთავაზობთ ციტატებს ამ პუბლიკაციიდან, ჩვენეული შენიშვნებით, კომენტარებითა და დასკვნებით.

ციტატა: „**კოლხეთი დღევანდელ დასავლეთ საქართველოზე უფრო დიდ ნაწილს ჰფარავდა. მეგრელი კოლხია, დანარჩენი საქართველოს გულის მკვიდრია, საკუთარი შინა ენის მატარებელი ამჟამად ქართველია.**“

აქ ავტორს სიზუსტეში, მაინცადამაინც, ვერ შევღებოთ. თუმცა არის ნიუანსი, რომლის გათვალისწინება გააანმაგებდა ავტორის ამ საუცხოო სიტყვებს: დღეს „შინა ენის“ მატარებელი ანუ შეზღუდული ენის მატარებელი რომაა მეგრული ამის აქ არ შესწავლა იქნებოდა, ჩემის აზრით, უფრო უმჯობესი. აბა, თავად ხომ ამბობს: მეგრელი „ამაყი ქართველია-ო.“ ხოლო კაცს როცა აქვს და, იმედროულად, კიდევ ენას უკნინებ, ყოველ შემთხვევაში, მინაშენი – შენი ენა „შინა ენა“ იგივე „სახლის ენა“ ანუ გარეთ გამოსაჩენი ენა არააო, ამგვარ უტაქტობას ქება-დიდებაში გაურევ, არამეორია, ამაყი კი არა სრული ფიციონიერ რომ იყოს მას, სადმე გულში არ გაკენწლოს... განა, ეპითეტ „შინა“-ს, არ ჯობდა მშვენიერი, ჟღერადი, მდიდარი, უნიკალური, ფენომენალური? განა ამითაა, რომელთაც მეგრული ენა ყოველგვარი პოეტურ-მხატვრული მიკროსივრცის გარეშე იმსახურებს. რომელიმეს მოხმობა უფრო არ გაზრდიდა ციტატის პოზიტივს?...

ისე შენ „შინა ენა“ უძახე და მე იგი ერთ მეზობელ ქვეყანაში – თურქეთში, ქართულზე უფრო გამოიხატა. ანუ ზოგჯერ მეგრული არა თუ „შინა ენა“ არ ყოფილა, არამედ, ზოგჯერ, ქართულზე მეტად კი, „გარე ენა“ ყოფილა. ამიტომაც, ვისურვებდი ქართველმა, უწინარეს ყოვლისა, ყველა ქართველური ენა უნდა იცოდეს. დიახ, მხოლოდ ამ შემთხვევაშია იგი სრულფასოვანი ქართველი...

ახლა თუ ისე, დასაწყისშივე, მე-10 გვერდზე, ბატონი შავიანიძე ამდებებულ ნოტებში აღიარებს, რომ მეგრელები „შინა ენის მატარებელი“ ხალხია... რაც გათვალისწინებით იმისა თუ როგორ გუნდში უწევს მას მოღვაწეობა, რა თქმა უნდა, დიდი პროგრესია.

ახლა კი გადავინაცვლოთ მე-14 გვერდზე და დავ წერით: „...**მე-16 ს. შუა წლებში დადიანი იმერეთის მეფის ადარც ხარკს უხდიდა და ადარც ღაშქრით უწევდა სამსახურს. აღნიშნული დროიდან მოკიდებული ქართული მხარე – სამეგრელო – ცალკე პოლიტიკური ერთეული იყო, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ მარგალების ტომი ეთნიკური სახელწოდებაა.**“

შეხედეთ ამ საოცრებას: „**ქართული მხარე – სამეგრელო – ცალკე პოლიტიკური ერთეული იყო**“-ო... კი მარა თუ ქართული მხარე იყო, სამეგრელო როგორ იქნებოდა????!!!

რესპ. (გასწორებ): არა ქართული მხარე, არამედ ქართველური მხარე, დაკონკრეტებით კი – მეგრული მხარე. ქართული, ისევე როგორც მეგრული, სვანური, ლაზური – კონკრეტული, ქართველური კი, პირიქით, ზოგადი – ლაზების, მეგრელების, სვანების და ქართველის ერთიანობის აღმნიშვნელი – კრებითი ცნებაა.

თუ „...**მე-16 ს. შუა წლებში დადიანი იმერეთის მეფის ადარც ხარკს უხდიდა და ადარც ღაშქრით უწევდა სამსახურს. აღნიშნული დროიდან მოკიდებული... სამეგრელო (თუ ე. ი.) ცალკე პოლიტიკური ერთეული იყო**...“, მაშ, დადიანი ისეთივე ფეოდალი მეფეა როგორც იმერეთის ფეოდალი მისივე – მეფე. საინტერესოა, რა მეცნიერული სარჩული შეუკერა ავტორმა მეფის მანტია იმერეთის ფეოდალს და განმოსა მისგან ისეთივე ფეოდალები – დადიანები?!... ვინ დადიანი – არ უხდია? რა თქმა უნდა, სამეგრელოს მონარქი, იგივე სამეგრელოს მთავარი, იგივე სამეგრელოს მეფე არ უხდია ხარკს იმერეთის მთავარს

თუ მეფეს, თორემ დადიანები, უძველეს დადიანების გვარში, ბევრი იყვნენ, უთანადეობა და უტიტულონი.

ნუთუ, ბატონებო, თქვენ არაფერი გსმენიათ დადიანების სამეფო ტიტულატურაზე?!

მაგრამ, მთავარი, გონების შემრყევი პარადოქსი ამ ციტატაში ისაა, რომ მიუხედავად, ხეშობით, ავტორის მიერვე აღიარებისა, რომ მეგრული „...საკუთარი შინა ენის მატარებელი ამჟამად ქართველია...“ და „სამეგრელო ცალკე პოლიტიკური სტატუსის“ მქონე რომ გახლდათ და ა. შ. თურმე, მაინც „...**ეს არ ნიშნავს, რომ მარგალების ტომი ეთნიკური სახელწოდებაა**...“, რომ ბრძანებს ავტორი.

იგი ამასვე უსვამს ხაზს მე-17 გვერდზე: „...**თანამედროვე საზღვარგარეთულ საინფორმაციო ქსელშიც ხშირია სვან-მეგრული ენისა და ლაზების არაადეკვატური ტერმინებით „ეთნიკური ჯგუფი“ „ეთნიკური უმცირესობა“ მოხსენიება.**“ კი მარა თუ ვინ – არაა, ეროვნული უმცირესობა – არაა: ეთნოსი – არაა; სუბეთნოსი – არაა: ეთნიკური ჯგუფი – არაა; სულ არაა და არაა რომ იძახით, მაშ ვინ არიან „...საკუთარი შინა ენის მატარებელი...“ მეგრელები და მათი თანამომემ ლაზები და სვანები?!...

ნეტავი, როცა ამას ამბობს, ამ კაცის ტვიში წამახედა, რომ გავიგო: რა სახეობის ჯოგად წარმოუდგენია მას ეს ხალხები...

კაცო, არ უნდა ამ კაცს, არაო და რა გინდა ქნა?!...

არადა, თავის მეზობელ რედაქტორიანად, ნამდვილად მეცოდება: ხომ ამბობს – „...**ეს არ ნიშნავს, რომ მარგალების ტომი ეთნიკური სახელწოდებაა**...“, ხომ ხედავთ: „...**მარგალების ტომი**“-ო: ტომი კი იგივე ეთნოსის სხვანაირი სახელია:

„ბერძნ. ETNOS – ეთნოს – ხალხი, ტომი, არის „...**ერის ლოკალური ნაწილი, რომლის კულტურასა და ყოფაში შემონახულია ზოგიერთი თავისებურებები (დიალექტი, მატერიალური და სულიერი კულტურის სპეციფიკა, რელიგია და სხვა.**“ (ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია გვ. 58...).

დასტკბით, დიდბატონო, ენციკლოპედიის მიხედვით ადამიანთა ჯგუფი ეთნოსი, რომ იყოს საკმარისია მას ქონდეს, ჩვენს შემთხვევაში, სახელმწიფო ქართულ ენასთან მიმართებით არათუ განსხვავებული (თუნდაც მონათესავე) ენა, არამედ რომელიმე ენის დიალექტზეც კი რომ მეტყველებდეს, ისიც საკმარისია. ამიტომაც ქართული ენის დიალექტზე მოსაუბრენი – რაკველები – კახელები, იმერელები და ა. შ. ასევე სვანური ენის (ბალხემოური და ბალსქვემოური) და ლაზური დიალექტზე მოსაუბრენი, ენციკლოპედიიდან ციტატის მიხედვით, ეთნოსები გახლავან. შავიანიძეს კი, ხეშობით, თავის ვარდისმფრქვეველ (თუმცა არა ყოველთვის) საკუთარი პირიდან წამოცდა, რომ მეგრული არა დიალექტის, არამედ „...საკუთარი შინა ენის მატარებელი ამჟამად ქართველია-ო...“ მარა რათ გინდა: მერე ვარდისმფრქვევა კი არა რატომღაც, ტუჩი აიბზუა და სულ დანაა, არაა იძახა...

ახლა კი, მოდით, ასე შევხედოთ ციტატას ენციკლოპედიიდან: თუ ეთნოსის დეფინიციისთვის დიალექტი საკმარია, რისი მთავარი ნიშანია ენა? რა ინსტანცია დგას ეთნოსზე მაღლა, რომლის უმთავრესი ატრიბუტი ენაა? რა თქმა უნდა, ეს გახლავთ ერი. მაშასადამე, ნებისმიერი ხალხი, რომელსაც ენა გააჩნია პოტენციაში ერი. ასე რომ მეგრელები, სვანები და ქართველი პოტენციურად ერები არიან. სხვა საქმეა, რომ მათ – ერთიანობის პოზიტიური და ძველამოსილი იდეიდან გამომდინარე, გამოუშვავდეთ ისეთი ცნობიერება, სხვა ერებისგან განსხვავებით (მაგ სლავებისგან), ცალკე ერად თვითიდეინტიფიკაციის სურვილი და მისწრაფება არა აქვთ.

რაკი ამგვარ სიტუაციაში ვიმყოფებით ცინიკური და აბსურდულია ავტორის დადასტოვება რომ:

„...**სამწუხაროდ, დღემდე აქტიურად ვრცელდება საისტორიო ტრადიციითა და წყაროებით შემონახული არასწორი ინფორმაცია სამეგრელოს, არა როგორც საქართველოს ისტორიულ ეთნოგრაფიული**

ერთეულის, არამედ როგორც ცალკე ეთნოსის, ეთნიკური ჯგუფის, სუბეთნოსის, ამ რეგიონის მკვიდრი ხალხის შესახებ, რომელმაც დეინიზაციის შედეგად მიიღო ქართის ტომის კულტურული ელემენტები, ეთნოსის უმთავრესი ნიშანი ენა კი შეინარჩუნა.“

ცინიკური ეს ციტატა იმიტომაა რომ აქ მოყვანილი აბსოლუტური ჭეშმარიტებები უარყოფილია; მაგ: მეგრელები როგორც ცალკე ეთნოსი ანუ როგორც ამ რეგიონის მკვიდრი ხალხი განა შეიძლება ჭკუთმყოფელმა უარყოს?!... ავტორმა კი არაო, ეს ვის გაუგონიაო?!...

სწორია ისიც რომ მეგრელებმა დეინიზაციის (ოღონდ ნაწილობრივი ე. ი.) შედეგად შეიძინეს ქართის ტომის (ზოგიერთი ე. ი.) კულტურული ელემენტები, ეთნოსის უმთავრესი ნიშანი ენა კი შეინარჩუნეს...“ განა ცინიზმი არაა ამ სიმართლის საპირისპიროდა შეფასება?...

ასევე, განა აბსურდული არაა დაუპირისპირო საქართველოს ისტორიულ ეთნოგრაფიული ერთეულად, არსებობის ფაქტი ამ ერთეულის ცალკე ეთნოსად ცნობას?...

ხეშობისხენებულ, მისი სიტყვით, არასწორი ინფორმაციის გამეორებებლად, იქვე სქოლიოში, ავტორი მიუთითებს იმაზე რომ „...**გეოგრაფიის მე-9 კლასის სახელმძღვანელოში (რედაქტორები ი. კაციტაძე, დ. ფადევა) გეოგრაფიული: „ქართველი ხალხი სამი ძირითადი სუბეთნიკური ჯგუფისაგან – ქართველი, მეგრელების და სვანებისაგან შედგება**“-ო“

აქ მე ასეთი ვერაფერი შევიშნე, გარდა იმისა რომ იქნებ ჯობდა ქართველი ხალხის ნაცვლად რედაქტორებს ესმარათ – ქართველი ერი.

დიახ ქართველი ერის შემადგენელი ხალხები ანუ ეთნოსები არიან მეგრელები, სვანები, და ქართველი. რომელთაც აქვთ საკუთარი ენა, გამოკვეთილი ეთნოგრაფიული ნიშნები და ჭეშმარიტი ერთიანობის, საერთო ეროვნულობის იდეა... ეს დიდებული იდეა მათ იმიტომ ამოძრავებთ რომ ერთიანობაში ადვილია საგარეო საშიშროებებისაგან თავდაცვა და არა იმისათვის რომ სურთ დაკარგონ თავიანთი ეთნოგრაფიული სახე, ეთნოსური თვითიდეინტიფიკაცია და ადვილად პირისაგან მიწისა. ეს ხომ აბსურდია. პირიქით მათ ამ ჭეშმარიტ ერთიანობაში სურთ შეინარჩუნონ იდეინობა და განვითარდნენ. აი რისთვის თმობენ ისინი თავიანთ კერძო ეროვნულ მისწრაფებებს კერძო ეთნოსურისა და საერთო ეროვნულის სასარგებლოდ.

ახეთ ამდებებულ და ბედნიერ სიტუაციას უნდა გაფართოხდებოდა ურთიერთდაფასება. ამ უკანასკნელის გარეშე ჩაქრება ურთიერთსიყვარული, ხოლო, დემორთმა დაგვიფაროსდა, ამ უკანასკნელთა გარეშე კი დასუსტდება ის შიდა მაერთიანებელი ძალა, რომელიც ძველამოსილად კრავს და ადუღებებს ერთიანობის ძაფებს.

ურთიერთდაფასების საუცხოო გამოვლინებაა დაფასება მომხე ენისა. თუ ენას არ აფასებ, მაშასადამე შენ მის მატარებელ ხალხს არ აფასებ. აი, რატომ უნდა კი არ ვაკინოთ, არამედ – განვადილოთ ქართველური ენები, თვალისწინებით უნდა მათ – ამ უდიადეს ეროვნულ საგანძურთ, მოუვართ. აი, სწორედ მაშინ ავცილებდა ის საშიშროებები რითაც, სწორედ, ქართიზატორები გვაშინებენ...

გვ. 14. ციტატა: „...**არსებობს მოსაზრება... რომ მოხდა მოსახლეობის მიგრაცია აღმოსავლეთ საქართველოდან დასავლეთ საქართველოში (ივ. ჯავახიშვილი).** ამ ვარაუდს ზოგმა სპეციალისტმა „დააფუძნა“ ე. წ. ქართიზაციის ანუ გაქართველების თეორია: „...დასავლეთ საქართველოს მკვიდრთა – გურულების, მეგრელების, იმერელების გაქართველება...“

შენიშვნა: გაქართველება არასწორია! სწორია გაქართველი.

მეგრელი მეგრულენოვანი რომაა იმიტომაა ქართველი, მარა ის ქართულენოვანი ქართველი არაა. ფუტკარადისტებო, გთხოვთ მიატოვოთ ვირეშმაკა სოფისტური სიტყვათამაშებით – გაქართველების მაგივრად – გაქართველება; ქართველურის მაგივრად – ქართული და პირიქით – ქართულის

მაგივრად ქართველურის ხმარებით, მკითხველთა დაბნევა...

შემოვდივარ წინადადებით: უმნიშვნელოვანესი ცნებითი განსხვავებულობის მქონე ტერმინების, როგორცაა ქართული და ქართველური; ქართული და ქართველი ამგვარი ბგერითი მსგავსებების გამო, არსებობს სრულიად განსხვავებული ინტერპრეტაციების შესაძლებლობა, ამიტომ, ქართველთა ერთიანობის აღმნიშვნელ ტერმინად შემოდებულ იქნას – ტერმინი გიორგიელი, ქვეყანას, როგორც მთელი მსოფლიო ენის ეწოდოს გიორგია, ხოლო ქართუ, ქართველი, ქართველური და ა. შ. დატოვებულ იქნას ქართველისთვის...

ნუ დაგვაიწყდება – წმინდა გიორგი ჩვენი და მსოფლიოს მრავალი ხალხის უსაყვარლესი წმინდანია.

გვ. 14. ციტატის გაგრძელება: „...**მაგნიკო ბერძენიშვილმა შექმნა კონცეფცია საკუთრივ ქართის ტომის ეთნიკურ-კულტურული ექსპანსიისა და ისტორიული საქართველოს დასავლური (და ზოგი აღმოსავლური) ტომების გაქართველის შესახებ.**“

„...**ქართიზაციის დაუსაბუთებელი თეორია არგუმენტირებულია და გაკრიტიკებული სამეცნიერო ლიტერატურაში.**“ ამბობს ავტორი და იქვე, სქოლიოში, როგორც მეღას თავისი კუდი მოწმედ მოყავს ფუტკარადე და მისი თანამოაზრენი (ამავე ნარკვევის რედაქტორი რ. თოფნიშვილი. ე. დადიანი, ი. გაბელაია და სხვები). შემდეგ აგრძელებს:

„...**აღნიშნულია, რომ დასავლეთ საქართველოს მოსახლეობა ოდიდებულ იყო ქართველი, ქართულენოვანი და მათ გაქართველება არ ესაჭიროებათ**“-ო...

საოცრებაა, მაგრამ ავტორი ვერ ანხვავებს ქართულს – ქართველურისაგან; ქართ-ე-ვლს – ქართ-ე-ლისაგან?!

ავტორი ამას წერს ნაშრომის მე-14 გვერდზე. მე-11 გვერდზე კი, სქოლიოში, აი, რა უწერია:

„...**ჯერ კიდევ მე-5 საუკუნის ანონიმი ავტორის მიხედვით მე. წ. მე-6 – მე-7 საუკუნეებში „დიოსკურიდიდან ანუ სებასტიპოლისიდან მოკიდებული ვიდრე აფსაროსამდე ძველად ცხოვრობდა ხალხი, რომელიც იწოდებოდა კოლხებად, ხოლო შემდეგ ლაზებად**“-ო

მე. წ. მე-6 – მე-7 საუკუნეების ვითარების ამსახველ, შავიანიძის ამ საყურადღებო, ნამდვილად ფასიანი ციტატისა და ხეშობითიყვანად, თავისივე და თანამებრძოლთა უსუსურ ნაცოდვილარ-ნააზრევის ამსახველ ციტატის მიხედვით, „...რომ დასავლეთ საქართველოს მოსახლეობა „**ოდიდებანვე იყო ქართველი ქართულენოვანი**...“ გამომდინარეობს დასკვნა – კოლხები ქართულენოვანი ხალხი ანუ იგივე ქართველი ყოფილან.

როგორც ვხედავთ, შავიანიძემ, რედაქტორისა და სხვა თანამომხეთა „ავანგარდისტული“ თანადგომით, ისტორიოგრაფიაში გაუგონარი „**გადატრიალება**“ მოახდინა. ამიტომ, იბერიისა და კოლხეთის მოსახლეობის გაქართველის შესახებ მინდა შეშვეკითხო, ამ „**შეზნებარე რეგოლაციონერებს**“:

მეცნიერული სიმტკიცის ეტალონად აღიარებულ და წმინდანად აღვლენილ ექვთიმე თაყაიშვილის და კორიუპ ქართველ ისტორიკოსთა – ნიკო ბერძენიშვილისა, ივანე ჯავახიშვილის და სხვათა ფაქტობრივ რეალიებზე დაფუძნებულ დასკვნებს რომ ცილისმწამებლურად (და არა დასაბუთებულად) „**ქართიზაციის დაუსაბუთებელ თეორია**“-ს უწოდებთ, თავად რა ისტორიულ წყაროებზე დაყრდნობით ამტკიცებთ, რომ კოლხთა საცხოვრისი – დასავლეთი საქართველოს „...**მოსახლეობა ოდიდებანვე იყო ქართულენოვანი ქართველი**...“?

ვის პირიდან ამოშაქრდა კოლხთა ქართულენოვნება? სად, როდის, როგორ, რომელ სამყაროში და რომელმა ისტორიულმა იადონმა ჩაგტიკტიკათ ეგ „**დიდი სიახლე**“, ბატონებო?!

ელემი იზორია (გაგრძელება იქნება)

„მინაა ეს ბოვში? რა უნდა ამას „ტორპედოში“?..

დღევანდელ წერილში სიტყვას კვლავ გამოიყენებ ქართველ ფეხბურთელებს გადავცემ, რომლებიც დიდ ფეხბურთში საკუთარ პირველ ნაბიჯებს გაიხსენებენ.

სამწუხაროდ, ბოლო რამდენიმე ათეული წელია საქართველოში ნიჭიერი მოთამაშეების გარკვეული ლეგიონი წარმოიშვა. ჩემი აზრით ეს იმ ფაქტორის დამსახურებაა რომ ქვეყნის რეგიონებში ახალგაზრდა მოთამაშეების აღზრდის საკითხი თვითდინებაზე მიდევნებული. რამდენიმე დღის წინ, თბილისში ევროპის პირველობის 17-წლამდელთა საკვალიფიკაციო ჯგუფის თამაშები გაიმართა. ჩვენი ქვეყნის ეროვნული გუნდის ღირსებას მსოფლიო თბილისელი ფეხბურთელები იცავდნენ. შეიძლება ვცდები, მაგრამ ეს ინფორმაცია ნაცნობმა სპორტულმა შურნალისტმა მომეწოდა.

ეს დღეს, უწინ კი, თავად გაიხსენეთ. თბილისის „დინამო“ მართლაც რომ საქართველოს გუნდს წარმოადგენდა და მისი მასიურით ჩვენი ქვეყნის ყველა კუთხის წარმომადგენელი ასპარეზობდა. უფრო მეტი. დიუსელდორფის ისტორიულ შეხვედრაში, ანგარიში ოსმა გუცაევმა გაათანაბრა, გამარჯვებისა კი აფხაზმა დარასელიამ გაიტანა. მართალია ეს ორი კუთხე ამჟამად დროებით დაკარგულია, მაგრამ ფაქტი ჯიუტია, „დინამოში“ სრულიად საქართველოს საუკეთესო კრებული გახლდათ თავმოყრილი.

გამიგრძელდა შესავალი და ალბათ დროა სიტყვა თავად ფეხბურთელებს გადავცე.

დავით ყიფიანი - „დინამომდე“ განსაკუთრებულად არ მივლია: ჯერ იყო ეზო, შემდეგ კი 35-ე საფეხბურთო სკოლა. 16 წლის ვიყავი, როცა „დინამოში“ მოვხვდი, მაგრამ ფეხის მძიმე ტრავმა მივიღე და ერთი წლით თბილისის მეორე კლუბში, „ლოკომოტივიში“ წავედი. შემდეგ დაბრუნ-

დი და კარიერაც „დინამოში“ დავასრულე. „დინამოს“ დუბლშემადგენლობამდე საქართველოს ასაკობრივ ნაკრებებში ვთამაშობდი. 1968 წელს ჩვენმა გუნდმა სოჭში „იმედის“ თასი მოიგო, ძალიან კარგი შემაღვენლობა გვყავდა... ფინალის შემდეგ საბჭოთა კავშირის იუნიორთა ნაკრებს ვეთამაშეთ და 2:1 გავიმარჯვეთ. იმ მატჩის მეორე საკავშირო იუნიორთა ნაკრებშიც მიმიწვიეს, პარალელურად კი „დინამოს“ დუბლებშიც დავიმკვიდრე ადგილი.

ჩემი დებიუტი ტაშკენტის „ფახთაქორთან“ შედგა. იმ დროს ჩვენი მთავარი მწვრთნელი გავრილ კანალინი იყო... შეცვლავ შევედი. მაინცდამაინც კარგად არ მითამაშია. 0:1 წაგავთ.

რამაზ შინგალია - „ქუთაისში თითქმის ყოველ კვირას ტარდებოდა ქუჩების პირველობები, გამარჯვებულები კი ქალაქის ჩემპიონატში ასპარეზობდნენ. მართალი ვითხნათ, გამორჩეული არ ვყოფილვარ, მაგრამ რატომღაც დიდი ბიჭები თავიანთ გუნდებში მათამაშებდნენ. ერთხელ ჩვენი უბნის (ძველი ქუთაისის რკინიგზის სადგური) პირველობაზე გავიმარჯვეთ და ქალაქის ჩემპიონატზე ამოვიყავი თავი. მაშინ პირველად ვითამაშე დიდ მოედანზე და ჩემდა გასაკვირად, 90 წუთის განმავლობაში ერთხელაც ვერ შევიხე ბურთს! საშინლად იმედგაცრუებული ვიყავი, ბრაზი მახრჩობდა! სახლამდე ძლივს შევიკავე თავი, შინ მისულმა კი იცოცხლეო, დავადე პირი და ჩამომხდის ცრემლი... გადართა მამამქემი, რა ხდება, ხო მშვიდობააო? ფეხბურთზე მინდა, ფეხბურთზე მინდამეთქი, სლუკუნით ვუთხარი. მანამ არ მოვისვენე, სანამ მამამ ხელი არ დამავლო და „ტორპედოს“ ბავშვთა საფეხბურთო სკოლაში თამაზ კენჭაძეს არ ჩამაბარა.

ამობდნენ, კარლო ხურციძეს თუ ბავშვი თვალში მოუვიდა, ის აუცილებლად კარგი ფეხბურთელი დადგებოდა. დემეტრის წყალობით, ბატონი კარლოს თვალსაწიერში მეც მოვხვდი და სწორედ აქედან დაიწყო ჩემი გზა დიდი ფეხბურთისკენ. ისე, თუ ვინმეს ქუთაისიდან დიდი ფეხბურთი უთამაშია, ყველამ ბატონი კარლოს ხელში გაიარა.

თბილისის „დინამომდე“ ქუთაისის „ტორპედოში“ ვთამაშობდი. ძალიან კარგი შემაღვენლობა გვყავდა: ჯემალ ხერხაძე, როლანდ ფსტკენიძე, მერაბ ჩახუნაშვილი, ჟორა აბზიანიძე, ბადრი ფარულავა, რეზო ბურკაძე, გიორგი გაბიხიაძე, იური კვერცხაძე, თამაზ კოსტავა, თენგიზ სულაქველიძე... გაბიხიაძე უნიჭიერესი ფეხბურთელი იყო,

საოცარი მონაცემები ჰქონდა, 15-20 წუთში „დალაგებდა“ თამაშს... 1975 წელს, როცა ცხონებული გიგა ნორაკიძე იყო ჩვენი მთავარი მწვრთნელი, სულ ცოტა დავაკლდა უმაღლეს ლიგაში გადასასვლელად.

გიგა ნორაკიძემ თავიდანვე ძირითადში დამაყენა. 10 მატჩი ისე გაილია, გოლი ვერ შევაგდე, ასეთ რამეს კი ქუთაისელი გულშემატკივრები „ცხვირმოუხოცავ ბაღანას“ კი არა, პელებს არ აპატიებდნენ! პოლა, ყოველი თამაშის მეორე მესმის: „ვინაა ეს ბოვში?“, „რა უნდა ამას „ტორპედოში“?... ცხადია, ბატონ გიგასაც უწუნებდნენ არჩევანს, ის კი ჯიუტად ძირითადში მათამაშებდა. მეგრე, როგორც იქნა, გავიტანე, ერთს მეორე მოჰყვა, მეორეს მესამე და ქომაგებიც დაწყნარდნენ. ახლა რომ ვფიქრობ, ნორაკიძეს მაშინ შემაღვენლობიდან რომ ამოვეგდე, ჩემს კარიერას, ალბათ, წერტილი დაესმებოდა. ცხადია, ძალიან განვიცდიდი გოლი რომ ვერ გამქონდა, მაგრამ მწვრთნელის ნდობა მაგულიანებდა.

„დინამოში“ ნოდარ ახალკაცმა 1977 წელს მიმიწვია. თბილისში ჩემთან ერთად წამოვიდა თამაზ კოსტავაც - ახალკაცი ქუთაისში გვესტუმრა და სანამ საბოლოოდ დაგველაპარაკებოდა, რამდენიმე დღე დავაკვირდებოდა. იმის მიუხედავად, რომ მაშინდელი პირველი ლიგა კარგი ტურნირი იყო, უმაღლესისგან ისე განსხვავდებოდა, როგორც ცა და დღეამიწია!

ილია დათუნაშვილი - „ფეხბურთის თამაში ბათუმში დავიწვე. მაშინდელ პიონერთა პარკში პატარა სტადიონი იყო და ნიჭიერი ბიჭები იქ შეგკვრიბა ცნობილმა ფეხბურთელმა ბორის ფროლოვმა. იმ გუნდში ჩემთან ერთად ვარჯიშობდა ანზორ კავაზაშვილიც - წლების შემდეგ ის საბჭოთა კავშირის ნაკრების პირველი მეკარე გახდა და მსოფლიო ჩემპიონატზეც ითამაშა.

მე-9 კლასში ვიყავი ოჯახი ღანჩხუთში რომ გადავიდა. სკოლა სოფელ ჩიბათში დავამთავრე... ადგილობრივებმა თქვეს, არიქა, ქალაქელი ჩამოვიდაო და ვერგევი საფეხბურთო კლუბში ჩამრიცხეს. მალე ღანჩხუთის რაიონის საუკეთესო კლუბში მოვხვდი - გუნდს „კოლმეურნე“ ერქვა. იცით ვინ ხელმძღვანელობდა „კოლმეურნეს“? ადგილობრივი გაზეთის მთავარი რედაქტორი... ვეგრაფი შევარდნაძე, ფეხბურთზე უზომოდ შეყვარებული კაცი! წლების შემდეგ მან იმდენი ქნა, ღანჩხუთის

„გურია“ საბჭოთა კავშირის უმაღლეს ლიგაში გადაიყვანა!

50-იან წლებში ყოველი სეზონის ბოლოს ტრადიციულად იმართებოდა მატჩები აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოს პერსპექტიულ ფეხბურთელებს შორის. ეს ერთგვარი შესარჩევი ეტაპი იყო. სწორედ ასეთ მატჩში მნახა ცხონებულმა ანდრო ჟორდანიამ და ქუთაისის „ტორპედოში“ მიმიწვია. მეგრე ჟორდანიას თბილისის „დინამოში“ გადაიყვანეს და მეც თან წამიყვანა“.

ბიორბი სიჭინავა - „ფეხბურთის თამაში 5 თუ 6 წლისამ დავიწვე. პირველი მწვრთნელი რეზო შარტავა გახლდათ. 15 წლისა უკვე ვაგრის „ტორპედოში“ ვთამაშობდი - ჩვენი საქართველოს ჩემპიონატის მეორე ჯგუფში გამოვდიოდით.

სკოლის პერიოდში ფარიკაობაშიც ვვარჯიშობდი. ფარიკაობაზე სიარული განსაკუთრებით ზამთარში მიყვარდა, რადგან სკოლიდან მათავისუფლებდნენ. ერთხელ აფხაზეთის ჩემპიონიც ვაგხდი. 1959 წელს რესპუბლიკის მოფარიკავეთა ნაკრების შემადგენლობაში საკავშირო სპარტაკიადაზე მესამე ადგილი დავიკავე! ძლიერი გუნდი გვყავდა: მძებო არილ და კოტე გოგელიძე, მორის სახაძე, ნუგზარ ასათიანი, ზურაბ ცქიტიშვილი.

ანდრო ჟორდანიას ქართულ ფეხბურთში მოვლენა იყო! თურმე ჩემს შესახებ ყველაფერი სკოლიდან და მალე 15 წლის ბიჭმა საქართველოს მეორე ლიგის საკავშირო უმაღლეს ლიგაში ამოვიყავი თავი! ეს ის დროა, როცა „დინამოს“ ლეგენდარული ავთანდილ ლოღობერიძე კაპიტნობდა.

გუნდში სანამ ჩავირიცხებოდი, მანამდე იმდენი „მოვახერხე“, რომ ფარიკაობაში სამუდამო დისკვალიფიკაცია მომიხაჯეს. საქართველოს სპორტკომიტეტის მაშინდელმა ხელმძღვანელმა გიორგი სიხარულიძემ კი გაიოცა, დახჯილს „დინამოში“ რა უნდაო, მაგრამ ჟორდანიამ უთხრა, ჟორა ფარიკაობიდანაა მოკვეთილი, თორემ ფეხბურთში - არაო, და მეც გზა „გამიხსნეს“.

„დინამოში“ ერთმანეთზე უკეთესი ფეხბურთელები დამხვდნენ: სერგო კოტრიკაძე, ბორის სიჭინავა, ილია დათუნაშვილი, გივი ჩოხელი, შოთა იამანიძე, სიომა ბარკაია, ზაურ კალაოვი, მიშა მესხი... მეგრე მათ მურთაზ ხურცილავა და სლავა მეტრეველიც დავამატენ... მართლა ზღაპრული „დინამო“ იყო!

გამოვიდა სერგეი კრემლიოვის ნიგნ „ლაკრინტი ბერიკი - XX საუკუნის საუკეთესო მენეჯერი“-ს თარგმანის მეოთხე ტომი, რითაც დასრულდა ოთხტომიანი გამოცემა

უკვე გამოვიდა I, II, III და IV ტომები სერგეი კრემლიოვის წიგნისა „გამრია - XX საუკუნის საუკეთესო მენეჯერი“ (რედაქტორი ალექსანდრე შინგალია). გამოცემა განხორციელდა სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ მხარდაჭერით. წიგნების შექმნა შეიძლება ზუგდიდში, რუსთაველის ქ. №68-ში, სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ოფისში. ტელ. 599.209.624

თბილისში წიგნის რეალიზაცია მოხდება ყოველდღე მეტრო „მარჯანიშვილის“ ამოსასვლელში, გაზეთების გამყიდველ პაატასთან.

ცნობისათვის დარეკეთ - 557.324.374.

სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ხელშეწყობით, ქართულ ენაზე, გამოვიდა დიდი რუსი პუბლიცისტის, საქართველოში მე-19 საუკუნის თვალსაჩინო საზოგადოებრივი მოღვაწის ვასილ ვეღიშვილის წიგნი „კამპანია“, რომელიც ადრე სრულად დაიბეჭდა ჩვენს გაზეთში.

წინასიტყვაობის ავტორები და შემდგენელები არიან როლანდ ჯალალანია და ნუზურ ბოზუა. თბილისში წიგნის რეალიზაცია მოხდება ყოველდღე მეტრო „მარჯანიშვილის“ ამოსასვლელში, გაზეთების გამყიდველ პაატასთან.

ცნობისათვის დარეკეთ - 557.324.374

იხმორი

ქობულეთის პლაჟზე:
- რა ღირს სიმინდი?
- ქართველი ხარ, ბიჭო? უფასოდ მოგცემ!

სამშობიაროში მისულ ორსულ ქალს ექიმმა ეუბნება:
- თუ გნებავთ, ახალი მეთოდით გამშობიარდით...
- როგორია ეგ ახალი მეთოდი?
- ტივილები ბავშვის მამაზე გადავა-
ქალი დათანხმდა, მშობიარობის შემდეგ ქმარს ურეკავს და ეკითხება:
- როგორა ხარ, ისვენებ?
- რა დამასვენებს, მეზობელმა ყვირილით კინაღამ დაანგრია აქაურობა.

სვანს მიასვენებენ და სურათი შებრუნებული მიაქვთ. რატომო, ეკითხება ვიღაც.
- მებნაშია! - უპასუხეს სვანებმა.

- მეგრელი რადიოში რეკავს:
- რა გნებავთ?
- ძალიან მომეწონა ბახის სიმფონია და ავტორი ვინაა, ნეტავი?

ბარლიხვალი სახალხო მკურნალი. რომელმაც მოუგო ომი იმპერატორს და მოიხარა უარმაკომპოზიანს, მის დაქირვანს რომ სდილობდა.

ლომინტი ბაზნიძის მიერ შექმნილი პრეპარატი არჩენს ათვისებთან სიმსივნურ დაავადებებს, კუჭ-ნაწლავის გაუფალობას, კოლიტს, ფისტულას, პროსტატიტს, ბუასილს, ნერვის ანთებას, ნევროზს, ფსიქოქოტრად დაავადებულებს, პეკურნავს გაფანტული სკლეროზს და შიდსს, შევლის ცერებრალურ დამბლას, ყურებიდან ჩირქილენას, ბოტულიზმს, ტუბერკულოზს, ცეროზს I და II სტადიაში, C-ჰეპატიტს, ნადღლის ბუშტის დაავადებებს, ანთებით პროცესებს, სახსრების დაავადებებს, აშკარებს იმუნიტეტს, და სხვა მრავალ დაავადებას.

ახლა მეურნაღის საქმეს აგრძელებენ მისი შვილები: ზეზუა და დოლო.

კოორდინატები: თბილისი, აჭყურის ქუჩა №70 (მეტრო „ისანთან“), ყოველდღე - 10-დან 16 საათამდე.

ტელ: 593-22-66-51, 593-62-28-48

მასთან სიცოცხლეზე ხელჩაქმეულები მიღიან და ჯანმრთელები ბრუნდებიან